

Wprowadzam do obowiązkowego stosowania

DYREKTOR SZKOŁY
07.01.2020
.....

(data i podpis osoby uprawnionej)

INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO

Budynek Społecznej Szkoły Podstawowej
im. S.F Klonowica
w Lublinie

Adres: 20-824 Lublin, al. Warszawska 94

/AKTUALIZACJA/

Opracował:

Inżynier Pożarnictwa
Paweł Bochyński
Nr dyplomu 6842

Opracowano na podstawie:

Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010r.
w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych
i terenów (Dz. U. Nr 109, poz. 719, rozdz. 2, § 6)

Lublin, styczeń 2020 r.

Spis treści

1.	<i>Wstęp</i>	4
1.1	Cel opracowania.....	4
1.2	Zakres opracowania.....	5
2	<i>Warunki ochrony przeciwpożarowej</i>	7
2.1	Nazwa i adres	7
2.2	Karta charakterystyki przeciwpożarowej obiektu.....	7
2.3	Program użytkowy.....	8
2.4	Instalacje i urządzenia techniczne	9
3	<i>Określenie wyposażenie w wymagane urządzenia przeciwpożarowe i gaśnice oraz sposoby poddawania ich przeglądowi technicznemu i czynnościom konserwacyjnym</i>	10
3.1	Urządzenia przeciwpożarowe i techniczne środki bezpieczeństwa	10
3.1.1	Przeciwpożarowy wyłącznik prądu.....	10
3.1.2	Wewnętrzna instalacja wodociągowa - przeciwpożarowa.....	11
3.1.3	Oświetlenie awaryjne - ewakuacyjne	12
3.1.4	Urządzenia służące do usuwania dymu	12
3.1.5	Urządzenie sygnalizacyjno – odcinające dopływ gazu	13
3.1.6	Gaśnice	13
3.1.7	Zasady rozmieszczenia gaśnic w obiektach	14
3.2	Techniczne środki bezpieczeństwa	14
3.2.1	Kurek główny instalacji gazowej	14
3.2.2	Koc gaśniczy.....	15
3.3	Zewnętrzna sieć wodociągowa przeciwpożarowa.....	15
3.4	Drogi pożarowe	16
4	<i>Sposoby postępowania na wypadek pożaru i innego zagrożenia</i>	17
4.1	Główne przyczyny rozprzestrzenienia się pożaru	17
4.2	Zasady użycia sprzętu gaśniczego	20
4.2.1	Podział grup pożarów i oznaczenia stosowane na gaśnicach.....	20
5	<i>Prace niebezpieczne pod względem pożarowym</i>	21
6	<i>Warunki i organizacja ewakuacji ludzi oraz praktyczne sposoby ich sprawdzania</i>	25
6.1	Ogólne zasady prowadzenia ewakuacji	25
6.2	Środki i sposoby ogłaszania alarmu o niebezpieczeństwie	27
6.3	Przydział obowiązków i organizacja działania.....	28
6.4	Przebieg ewakuacji	30
6.5	Warunki ewakuacji.....	32
6.6	Sposoby praktycznego sprawdzania organizacji i warunków ewakuacji	34
7	<i>Warunki zaznajamiania użytkowników obiektu z treścią przedmiotowej Instrukcji oraz przepisami przeciwpożarowymi</i>	36
8	<i>Zadania i obowiązki w zakresie ochrony przeciwpożarowej dla osób będących ich stałymi użytkownikami</i>	37
8.1	Obowiązki właściciela, osoby faktycznie zarządzającej obiektem.....	37
8.2	Obowiązki wszystkich pracowników.....	37

8.3	Obowiązki pracowników w zakresie prac porządkowych	38
8.4	Zadania dla pracowników podczas powstania pożaru	38
8.5	Czynności zabronione w zakresie ochrony przeciwpożarowej.....	39
9	Załączniki.....	41
9.1	Załącznik nr 1	41
	Załącznik nr 2.....	42
9.2	Załącznik nr 3	43
9.3	Załącznik nr 4	44
9.4	Załącznik nr 5	45
9.5	Załącznik nr 6	46
9.6	Załącznik nr 7	49
9.7	Załącznik nr 8	51
10	Wykaz przepisów prawnych i dokumentacji.....	53

1. Wstęp

Przedmiotowa Instrukcja Bezpieczeństwa Pożarowego została opracowana dla istniejącego budynku, funkcjonującego jako obiekt szkolny.

W okresie pięćdziesięciu lat swojego funkcjonowania przedmiotowy budynek był modernizowany i przystosowywany dla potrzeb użytkowników. Przed przystąpieniem do obecnie prowadzonych robót budowlanych poddano analizie stan istniejący budynku, co pozwoliło na ujawnienie licznych, występujących niezgodności z przepisami prawa w zakresie ochrony przeciwpożarowej.

Ze względów konstrukcyjno-technicznych nie wszystkie nieprawidłowości mogły zostać usunięte, dlatego dla rozpatrywanego budynku w lipcu 2016r. została sporządzona ekspertyza techniczna z zakresu ochrony przeciwpożarowej, w której zaproponowano rozwiązania zamienne w celu spełnienia wymagań zapewniających akceptowalny poziom bezpieczeństwa użytkowników i jednostek ochrony przeciwpożarowej.

Niniejsza Instrukcja traci ważność po upływie dwóch lat od daty utworzenia, a także w przypadku dokonania zmian konstrukcyjnych, technologicznych, organizacyjnych, które mogą mieć wpływ na stan bezpieczeństwa pożarowego budynku i podlega okresowej aktualizacji przez osoby posiadające stosowne kwalifikacje.

Instrukcję należy wprowadzić do stosowania zarządzeniem wewnętrznym wydanym przez Dyrektora Szkoły.

Niniejsza Instrukcja nie zwalnia od konieczności przestrzegania wymagań ochrony przeciwpożarowej określonych w przepisach szczegółowych, wewnętrznych zarządzeniach, zaleceniach upoważnionych organów kontrolnych itp.

W sprawach nie ujętych w niniejszej Instrukcji obowiązują aktualne przepisy przeciwpożarowe oraz Polskie Normy dotyczące ochrony przeciwpożarowej.

1.1 Cel opracowania

Celem opracowania Instrukcji Bezpieczeństwa Pożarowego jest ustalenie wymagań ochrony przeciwpożarowej w zakresie organizacyjnym, technicznym i porządkowym itp., jakie należy uwzględnić w czasie użytkowania i eksploatacji wyżej wymienionego budynku.

Postanowienia Instrukcji obowiązują wszystkich użytkowników obiektu oraz osoby przebywające na jego terenie, jak również wykonujące jakiegokolwiek prace w budynku. Zarządca obiektu ma prawo i obowiązek kontrolować przestrzeganie ustaleń zawartych w Instrukcji Bezpieczeństwa Pożarowego.

1.2 Zakres opracowania

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. Nr 109, poz. 719) instrukcja bezpieczeństwa pożarowego powinna zawierać:

1. warunki ochrony przeciwpożarowej, wynikające z przeznaczenia, sposobu użytkowania prowadzonego procesu technologicznego, magazynowania (składowania) i warunków technicznych obiektu, w tym zagrożenia wybuchem;
2. określenie wyposażenia w wymagane urządzenia przeciwpożarowe i gaśnice oraz sposoby poddawania ich przeglądom technicznym i czynnościom konserwacyjnym;
3. sposoby postępowania na wypadek pożaru i innego zagrożenia;
4. sposoby zabezpieczenia prac niebezpiecznych pod względem pożarowym, jeżeli takie prace są przewidywane;
5. warunki i organizację ewakuacji ludzi oraz praktyczne sposoby ich sprawdzania;
6. sposoby zapoznania użytkowników obiektu, w tym zatrudnionych pracowników z przepisami przeciwpożarowymi oraz treścią przedmiotowej instrukcji;
7. zadania i obowiązki w zakresie ochrony przeciwpożarowej dla osób będących ich stałymi użytkownikami;
8. plany obiektów, obejmujące także ich usytuowanie, oraz terenu przyległego, z uwzględnieniem graficznych danych dotyczących w szczególności:
  - powierzchni, wysokości i liczby kondygnacji budynku;
  - odległości od obiektów sąsiadujących;
  - parametrów pożarowych występujących substancji palnych;
  - występujące gęstości obciążenia ogniowego w strefie pożarowej lub strefach pożarowych;
  - kategorii zagrożenia ludzi, przewidywanej liczby osób na każdej kondygnacji i w poszczególnych pomieszczeniach;
  - lokalizacji pomieszczeń i przestrzeni zewnętrznych zakwalifikowanych jako strefy zagrożenia wybuchem;
  - podziału obiektu na strefy pożarowe;
  - warunków ewakuacji, ze wskazaniem kierunków i wyjść ewakuacyjnych;
  - miejsc usytuowania urządzeń przeciwpożarowych i gaśnic, kurków głównych instalacji gazowej, materiałów niebezpiecznych pożarowo oraz miejsc usytuowania elementów sterujących urządzeniami przeciwpożarowymi;
  - wskazanie dojazdów do dźwigów dla ekip ratowniczych;

- hydrantów zewnętrznych oraz innych źródeł wody do celów przeciwpożarowych;
  - dróg pożarowych i innych dróg dojazdowych z zaznaczeniem wjazdów na teren ogrodzony;
9. wskazanie osób lub podmiotów opracowujących Instrukcję.

Instrukcja Bezpieczeństwa Pożarowego jest poddawana okresowej aktualizacji, co najmniej raz na dwa lata, a także po takich zmianach sposobu użytkowania obiektu, które wpływają na zmianę warunków ochrony przeciwpożarowej.

Do zapoznania się z Instrukcją i przestrzegania jej ustaleń zobowiązani są wszyscy pracownicy, bez względu na rodzaj wykonywanej pracy i zajmowane stanowisko.

Przyjęcie do wiadomości postanowień Instrukcji pracownicy potwierdzają w oświadczeniu własnoręcznym podpisem/zatączykiem nr 1.

Na terenie rozpatrywanego obiektu prowadzone są zajęcia poza lekcyjne przez podmioty zewnętrzne na zasadzie użyczenia pomieszczeń.

Podmioty zewnętrzne zobowiązane są do zapewnienia opieki uczestnikom w czasie zajęć prowadzonych przez swoich pracowników (wyznaczone osoby).

Ustala się, że zapoznanie z niniejszą Instrukcją osób prowadzących zajęcia dodatkowe należy do obowiązku kierującego podmiotem, któremu przekazano pomieszczenia szkoły do użytkowania.

Przyjęcie do wiadomości postanowień zawartych w Instrukcji powinno być potwierdzone własnoręcznym podpisem przez kierownika podmiotu zewnętrznego w oświadczeniu dołączonym do Instrukcji - załącznik nr 1.

2 Warunki ochrony przeciwpożarowej

2.1 Nazwa i adres

Nazwa: Społeczna Szkoła Podstawowa im. S.F. Klonowica w Lublinie (SSP);

Adres: 20-824 Lublin, al. Warszawska 94, pow. lubelski, woj. lubelskie;

Odległość od najbliższej JRG PSP: ok. 4,7km czas ok. dojazdu 8min.

2.2 Karta charakterystyki przeciwpożarowej obiektu

- **Przeznaczenie:** budynek użyteczności publicznej, przeznaczony na cele dydaktyczne;
- **Kategoria zagrożenia ludzi:** ZL III;
- **Powierzchnia:** zabudowy 883m²/ wewnętrzna 2148m²/ piwnicy 521,07m²/ parteru 711,58m²/ 1-go piętra 677,31m²;
- **Kubatura:** ok. 5188m³ (netto), ok. 9407m³ (brutto);
- **Wysokość:** niski (N), max. wysokość 10,39m (do kalenicy dachu);
- **Liczba kondygnacji podziemnych/nadziemnych:** 1/2 + poddasze nieużytkowe;
- **Charakterystyka budowlana:** konstrukcja budynku murowana, konstrukcja dachu drewniana, pokrycie papą.
- **Podział na strefy pożarowe:** obecnie jedna strefa pożarowa/ powierzchnia 2148m²;
- **Wymagana klasa odporności pożarowej:** „D” dla części nadziemnej oraz „C” dla podziemnej;
- **Gęstość obciążenia ogniowego:** nie dotyczy części ZL, kotłownia $Q_d < 500 \text{ MJ/m}^2$;
- **Zagrożenie wybuchem:** żadne z pomieszczeń ani strefa w nich nie jest uznane za zagrożone wybuchem mieszaniną gazów, par cieczy czy pyłu z powietrzem;
- **Przewidywana liczba osób:** ok. 350 osób.
- **Miejsce zbiórki do ewakuacji:** pokazano w części graficznej Instrukcji;
- **Wyposażenie instalacyjno – techniczne:** wentylacja grawitacyjna i mechaniczna/ wodociągowa/ elektryczna/ grzewcza/ gazowa/ kanalizacyjna/ teletechniczna.
- **Główne zagrożenia/materiały palne/:** typowe dla budynku użyteczności publicznej: materiały biurowe, materiały tapicerskie, drewno, materiały drewnopochodne oraz tworzywa sztuczne, z których wykonane jest wyposażenie pomieszczeń, a także tkaniny naturalne i sztuczne. Dodatkowo na zapleczu sali chemicznej w niewielkich

ilościach znajdują się preparaty i substancje chemiczne wykorzystywane w procesie dydaktycznym. Odczynniki zamknięte są w panczernej szafie. Do ogrzewania budynku oraz do pracowni chemicznej i pomieszczenia kuchni doprowadzony jest gaz ziemny. Parametry pożarowe substancji palnych przedstawiono w **załączniku nr 7**.

2.3 Program użytkowy

W rozpatrywanym obiekcie na poszczególnych kondygnacjach przewidziano:

- Na poziomie piwnicy znajdują się:
  - kuchnia z zapleczem magazynowo - gospodarczym;
  - stołówka;
  - szatnie;
  - mała sala zajęć gimnastycznych;
  - pracownia plastyczna;
  - pomieszczenia techniczne (wentylatornia oraz kotłownia);
  - archiwum;
  - pomieszczenie socjalne oraz magazynki;
- Na poziomie parteru znajdują się:
  - sekretariat z gabinetem Dyrektora;
  - pomieszczenie biurowe;
  - pomieszczenie socjalne i gospodarcze;
  - sala gimnastyczna;
  - pokój nauczycieli w-f;
  - pomieszczenia poradni psychologiczno-pedagogicznej (Poradni PP);
  - sanitariaty;
  - magazynki;
  - sale lekcyjne;
  - oddział przedszkolny oraz „Owieczkownia”.
- Na poziomie pierwszego piętra przewidziano:
  - sale lekcyjne;
  - pracownia fizyczno-chemiczna;
  - sanitariaty;
  - pokój nauczycielski;
  - gabinet medyczny;
  - pracownia informatyczna;
  - magazynki oraz pomieszczenie porządkowe.
  - pomieszczenie poradni psychologiczno-pedagogicznej (Poradni PP);
- Na poziomie poddasza – poddasze nieużytkowe.

2.4 Instalacje i urządzenia techniczne

Instalacje i urządzenia techniczne występujące w obiekcie powinny pod względem bezpieczeństwa pożarowego odpowiadać warunkom technicznym określonym w Polskich Normach oraz przepisach szczegółowych.

Instalacje i urządzenia należy użytkować i utrzymywać w stanie zgodnym z warunkami technicznymi i wymaganiami ustalonymi przez producenta, a w szczególności poddawać je okresowym przeglądom i konserwacji zgodnie z Ustawą Prawo Budowlane.

Obiekty budowlane oraz instalacje techniczne (w szczególności instalacje ważne z punktu widzenia ochrony przeciwpożarowej) powinny być w czasie ich użytkowania poddawane przez właściciela lub zarządcę przeglądom, konserwacji i kontroli w zakresie:

- pomiar rezystancji izolacji przewodów i instalacji elektrycznej pomiar napięć i obciążeń w instalacji elektrycznej, skuteczność działania środków ochrony przeciwporażeniowej – **co najmniej raz na 5 lat**;
- badanie instalacji odgromowej – **co najmniej raz na 5 lat** lub po każdym uszkodzeniu (należy uwzględnić coroczne oględziny stanu połączeń);
- szczelność instalacji gazowej – **co najmniej raz w roku**;
- przegląd stanu techniczny przewodów kominowych – **co najmniej raz w roku**;
- usuwanie zanieczyszczeń z przewodów wentylacyjnych - **co najmniej raz w roku**;
- usuwanie zanieczyszczeń z przewodów spalinowych od palenisk opalanych paliwem gazowym należy wykonać **co najmniej raz na 6 miesięcy**.

Uwaga: Czynności, o których mowa powyżej powinny wykonać osoby posiadające stosowne kwalifikacje.

3 Określenie wyposażenie w wymagane urządzenia przeciwpożarowe i gaśnice oraz sposoby poddawania ich przeglądom technicznym i czynnościom konserwacyjnym

3.1 Urządzenia przeciwpożarowe i techniczne środki bezpieczeństwa

Wymagane urządzenia przeciwpożarowe i gaśnice:

- przeciwpożarowy wyłącznik prądu;
- wewnętrzna instalacja wodociągowa przeciwpożarowa HP-25 z rozmieszczeniem hydrantów w taki sposób aby cała pow. strefy pożarowej była chroniona;
- oświetlenie awaryjne – ewakuacyjne na drogach ewakuacyjnych oświetlanych wyłącznie światłem sztucznym oraz w kotłowni, pomieszczeniu stołówki i zapleczu kuchni, a także sali gimnastycznej – **jako rozwiązanie zamienne spełniające w inny sposób wymagania przepisów;**
- urządzenia służące do usuwania dymu z „istniejącej” klatki schodowej – **jako rozwiązanie zamienne, spełniające w inny sposób wymagania przepisów;**
- urządzenie sygnalizacyjno – odcinające dopływ gazu;
- gaśnice – 2kg/3dm³ na 100m² chronionej powierzchni strefy pożarowej.

Uwaga:

Urządzenia przeciwpożarowe w budynku powinny zostać wykonane zgodnie z projektem uzgodnionym pod względem ochrony przeciwpożarowej z rzeczoznawcą do spraw zabezpieczeń przeciwpożarowych, a warunkiem dopuszczenia do ich stosowania jest przeprowadzenie prób potwierdzających ich właściwe funkcjonowanie.

Przeglądy techniczne i czynności konserwacyjne urządzeń przeciwpożarowych i gaśnic powinny być przeprowadzane w okresach i w sposób zgodny z dokumentacją techniczno ruchową urządzeń oraz instrukcją ustaloną przez producenta, nie rzadziej jednak niż raz w roku przez osoby posiadające stosowne kwalifikacje.

3.1.1 Przeciwpożarowy wyłącznik prądu

Warunki techniczne jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie *wymagają* stosowania przeciwpożarowego wyłącznika prądu w strefach pożarowych o kubaturze przekraczającej 1000m³ lub zawierających strefy zagrożone wybuchem.

Budynek został wyposażony w wyłącznik prądu – odłączenie zasilania w energię elektryczną realizuje konserwator, a w przypadku nieobecności pracownik obsługi.

Oznakowanie przeciwpożarowego wyłącznika prądu zgodnie z PN-N-01256-4.

Lokalizację wyłącznika prądu pokazano w części graficznej Instrukcji.

Czynności konserwacyjne przeciwpożarowego wyłącznika prądu powinny być przeprowadzone przez osobę wykwalifikowaną nie rzadziej niż raz na rok, a ich zakres powinien być zgodny z DTR urządzenia i instrukcją obsługi ustaloną przez producenta.

3.1.2 Wewnętrzna instalacja wodociągowa - przeciwpożarowa

Hydranty wewnętrzne HP-25 muszą być stosowane na każdej kondygnacji budynku niskiego w strefie pożarowej ZL III o powierzchni przekraczającej 1000m².

Wymagane parametry hydrantów 25 to:

- 1 dm³/s – minimalna wydajność;
- 0,2 MPa – 1,2 MPa – zakres ciśnień w jakich hydrant może pracować.

Budynek wyposażono w wewnętrzną instalację przeciwpożarową z hydrantami HP-25 z wężem pólsztynowym.

Oznakowanie przeciwpożarowego hydrantu wewnętrznego PN- EN ISO 7010.

Rozmieszczenie hydrantów wewnętrznych HP-25 pokazano w części graficznej Instrukcji.

Przeгляд i konserwacja hydrantów wewnętrznych powinny być wykonane przez osobę, która ma dostęp do wymaganych narzędzi, wyposażenia i informacji, instrukcji i wiedzy o procedurach zalecanych przez producentów, zdolną do wykonania konserwacji i napraw zgodnie z PN-EN 671-3:2009 dotyczącą tych urządzeń, nie rzadziej niż raz w roku.

Węże stanowiące wyposażenie hydrantów wewnętrznych powinny być raz na 5 lat poddawane próbie ciśnieniowej na maksymalne ciśnienie robocze zgodnie z Polską Normą PN-EN 671-1/2:2012.

3.1.3 Oświetlenie awaryjne - ewakuacyjne

Zgodnie z przepisami techniczno-budowlanymi [5] awaryjne oświetlenie ewakuacyjne należy stosować na wszystkich drogach ewakuacyjnych oświetlanych wyłącznie światłem sztucznym.

Ekspertyza techniczna z zakresu ochrony przeciwpożarowej przewiduje zastosowanie oświetlenia ewakuacyjnego w kotłowni, pomieszczeniu stołówki i zapleczu kuchni oraz w sali gimnastycznej – jako rozwiązanie zamienne, spełniające w inny sposób wymagania przepisów.

Kontrolę oświetlenia ewakuacyjnego należy przeprowadzać zgodnie z PN oraz DTR urządzenia w terminach określonych przez producenta zastosowanego sprzętu, jednak nie rzadziej niż 1 raz w roku.

3.1.4 Urządzenia służące do usuwania dymu

Klatka schodowa „KL1” została wyposażona w grawitacyjny system oddymiania firmy D+H Polska. Sterowanie klapą oddymiającą może odbywać się ręcznie poprzez uruchomienie przycisku lub automatycznie poprzez zadziałanie optycznej czujki dymu w przypadku jego wykrycia. Uruchomienie przycisku oddymiania powoduje otworenie klapy dymowej znajdującej się w stropie nad pierwszą kondygnacją oraz otworenie drzwi napowietrzających W2 znajdujących się na poziomie parteru. Centrala uruchamia sygnał akustyczny wzywający do ewakuacji.

Na poziomie przyziemia klatka schodowa została oddzielona witryną szklaną o klasie odporności ogniowej EI 60 oraz drzwiami o klasie odporności ogniowej EI 30. Zadziałanie systemu powoduje zwolnienie zabezpieczenia drzwi powodując ich zamknięcie.

System posiada również funkcję przewietrzania uruchamianą kluczykiem.

Oznakowanie przycisku uruchamiania oddymiania zgodne z PN-N-01256-4

Rozmieszczenie przycisków sterujących pokazano na planach graficznych

Przeгляд i konserwację grawitacyjnego systemu oddymiania, należy przeprowadzać zgodnie z PN oraz DTR urządzenia w terminach określonych przez producenta zastosowanego sprzętu, jednak nie rzadziej niż 1 raz w roku.

3.1.5 Urządzenie sygnalizacyjno – odcinające dopływ gazu

Zgodnie z rozporządzeniem w sprawie warunków technicznych budynków [5], systemy detekcji gazu wyposażone w sygnalizator oraz urządzenia odcinające dopływ gazu należy stosować w pomieszczeniach, gdzie nominalna moc cieplna urządzeń gazowych jest większa niż 60kW. Kotłownia wyposażona jest w piec na paliwo gazowe o mocy 225kW.

Pomieszczenie kotłowni zostało wyposażone w system detekcji gazu EXter-4z z jednym detektorem kalibrowanym na metan, sygnalizatorem optyczno-akustycznym, zaworem odcinającym dopływ gazu do budynku usytuowanym na zewnątrz obiektu.

Pomieszczenie kuchni, do którego doprowadzony jest gaz ziemny z sieci wykorzystywany do urządzeń AGD zostało wyposażone również w urządzenie sygnalizacyjno-odcinające dopływ gazu EXter-4z.

W przypadku zadziałania jednego z detektorów, w którymkolwiek z pomieszczeń centrala steruje elektrozaworem znajdującym się na zewnątrz obiektu odcinającym dopływ gazu do całego budynku. Na zewnątrz budynku znajduje się sygnalizator akustyczny systemu detekcji gazu w kuchni i kotłowni oraz dwa oddzielne sygnalizatory optyczne.

Do pomieszczenia pracowni chemicznej doprowadzony został gaz ziemny z sieci wykorzystywany do celów dydaktycznych. Pomieszczenie wyposażone zostało w dwa detektory gazowe z centralą detekcyjną EXter-4z. W przypadku niekontrolowanego wypływu gazu centrala powoduje uruchomienie alarmu sygnalizacyjno – akustycznego przed wejściem do pracowni oraz następuje automatyczne odcięcie dopływu gazu do pomieszczenia pracowni chemicznej. Dodatkowo istnieje możliwość ręcznego odcięcia dopływu gazu do pomieszczenia pracowni (zawór zlokalizowany w szafce pod tablicą).

Lokalizację centrali pokazano na planie graficznym dołączonym do Instrukcji.

Przegląd i konserwację systemu należy przeprowadzić zgodnie z zleceniami producenta, instrukcją obsługi urządzenia nie rzadziej niż raz w roku.

3.1.6 Gaśnice

Jedna jednostka masy środka gaśniczego **2kg (lub 3dm³)** zawartego w gaśnicach powinna przypadać na każde **100m²** powierzchni strefy pożarowej w budynku zakwalifikowanym do kategorii zagrożenia ludzi ZL III.

Budynki należy wyposażać w gaśnice przeznaczone do gaszenia grup pożarów, mogących wystąpić w obiekcie. Grupy pożarów mogących wystąpić w obiekcie to: A,B,C,F.

Wymagana minimalna całkowita ilość środka gaśniczego obliczona dla strefy pożarowej wynosi 44kg lub 66dm³.

Budynek został wyposażony w 78kg+2dm³ środka gaśniczego.

Znak służący do oznakowania rozmieszczenia gaśnicy PN-EN-ISO 7010

Miejsce ustawienia gaśnic w budynku pokazano w części graficznej Instrukcji.

3.1.7 Zasady rozmieszczenia gaśnic w obiektach

Gaśnice w obiektach muszą być rozmieszczone zgodnie z następującymi zasadami:

1. w miejscach łatwo dostępnych i widocznych, w szczególności:
  - a) przy wejściach do budynków;
  - b) na klatkach schodowych;
  - c) na korytarzach;
  - d) przy wyjściach z pomieszczeń na zewnątrz;
2. w miejscach nienarażonych na uszkodzenia mechaniczne oraz działanie źródeł ciepła (piece, grzejniki);
3. odległość z każdego miejsca w obiekcie, w którym może przebywać człowiek, do najbliższej gaśnicy nie powinna być większa niż 30m;
4. do gaśnic powinien być zapewniony dostęp o szerokości co najmniej 1 m.

Czynności konserwacyjne powinny być wykonane zgodnie z Polskimi Normami oraz DTR urzędów przez osoby posiadające niezbędny sprzęt oraz wiedzę w tym zakresie. Wynik pozytywny przeglądu powinien być potwierdzony nalepką kontrolną umieszczoną na zbiorniku gaśnicy oraz protokołem.

3.2 Techniczne środki bezpieczeństwa

3.2.1 Kurek główny instalacji gazowej

Rozpatrywany budynek został wyposażony w kurek główny instalacji gazowej, usytuowany na zewnątrz budynku przy wejściu „W3” od strony północnej obiektu.

W przypadku powstania pożaru należy bezwzględnie odciąć dopływ gazu przez zakręcenie kurka głównego instalacji gazowej.

Osoba odpowiedzialna za wykonanie zadania – konserwator obiektu.

W przypadku nieobecności konserwatora – pracownik obsługi (sprzątaczką szkolną)

Oznakowanie kurka głównego instalacji gazowej zgodnie z PN-N-01256-4

Miejsce usytuowania kurka głównego pokazano w części graficznej nn. Instrukcji.

3.2.2 Koc gaśniczy

Każda kondygnacja budynku została wyposażona w koc gaśniczy jako dodatkowy środek bezpieczeństwa.

Koc gaśniczy stanowi „płachtę” z włókna szklanego, całkowicie niepalną. Przechowuje się go w specjalnych futerałach. Nadaje się do gaszenia niedużych powierzchniowo pożarów grup A B C oraz odzieży na człowieku.

Lokalizację koców gaśniczych pokazano na planie graficznym Instrukcji.

3.3 Zewnętrzna sieć wodociągowa przeciwpożarowa

Wymagana ilość wody do celów przeciwpożarowych do zewnętrznego gaszenia pożaru dla rozpatrywanego budynku wynosi $20\text{dm}^3/\text{s}$ lub zapas wody w ilości 200m^3 w przeciwpożarowym zbiorniku wodnym zgodnie z rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 24 lipca 2009r. w sprawie przeciwpożarowego zaopatrzenia w wodę oraz dróg pożarowych.

Hydranty powinny być zlokalizowane z uwzględnieniem następujących wymagań:

- odległość między hydrantami do 150 m;
- odległość najbliższego hydrantu od chronionego obiektu 5 – 75 m.

Najbliższy hydrant znajduje się w odległości ok. 30m od budynku, pozostałe hydranty zlokalizowane są wzdłuż al. Warszawskiej – pokazano na planie sytuacyjnym.

Oznakowanie hydrantu zewnętrznego zgodnie z PN-N-01256-4

Miejsce rozmieszczenia hydrantów pokazano na planie graficznym Instrukcji.

Właściciel, zarządca lub użytkownik sieci wodociągowej przeciwpożarowej obowiązany jest zapewnić konserwację i naprawy sprzętu oraz urządzeń przeciwpożarowych zgodnie z zasadami i wymaganiami gwarantującymi sprawne ich funkcjonowanie. Każde badanie hydrantu powinno być dokumentowane protokołem z wynikiem testów, datami bieżącego i następnego badania oraz ewentualnymi zaleceniami. Przeglądu i konserwacji hydrantu należy dokonać co najmniej raz w roku.

3.4 Drogi pożarowe

Zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 24 lipca 2009 r. w sprawie przeciwpożarowego zaopatrzenia w wodę oraz dróg pożarowych (Dz. U. z 2009 r., Nr 124, poz. 1030) do budynku **jest wymagane doprowadzenie drogi pożarowej**. Droga pożarowa powinna być połączona z wyjściami z tego budynku, utwardzonym dojściem o szerokości minimalnej 1,5 m i długości nie większej niż 30 m.

Obecnie droga pożarowa do budynku przebiega Aleją Warszawską oraz wzdłuż północno zachodniej strony budynku do placu wewnętrznego. Przebieg drogi nie zapewnia jej przejezdności bez cofania, natomiast jej układ (w kształcie litery L) daje możliwość wahadłowego zawrócenia samochodem pożarniczym.

W związku z powyższym zarządca obiektu ma obowiązek zapewnić dojazd pojazdów ochrony przeciwpożarowej do budynku szkoły o każdej porze roku.

Spełniając ten wymóg należy:

1. Oznakować przebieg drogi znakami bezpieczeństwa zgodnymi z PN-N-01256-4
2. Bezwzględnie przestrzegać zakazu parkowania pojazdów na tej drodze, oraz placu (zawrotce) pozwalającym na zawrócenie pojazdów straży pożarnej (poza wyznaczonymi miejscami parkingowymi).
3. Nie zastawiać drogi w inny sposób uniemożliwiający korzystanie z niej przez służby ratownicze.

Przebieg drogi oraz wjazd na teren ogrodzony budynku szkoły pokazano w części graficznej niniejszej Instrukcji.

4 Sposoby postępowania na wypadek pożaru i innego zagrożenia

4.1 Główne przyczyny rozprzestrzenienia się pożaru

1. Brak nadzoru przeciwpożarowego nad budynkiem.
2. Zbyt późne zauważenie pożaru.
3. Zbyt późne alarmowanie jednostek straży pożarnych.
4. Brak sprzętu i środków gaśniczych (lub ich niesprawność).
5. Brak umiejętności posługiwania się sprzętem gaśniczym przez użytkowników obiektu.
6. Brak środków alarmowania i łączności.
7. Nieumiejętność postępowania w przypadku powstania pożaru.
8. Nieprzestrzeganie podstawowych przepisów przeciwpożarowych obowiązujących w budynku, oraz nie stosowanie się do zasad instrukcji postępowania na wypadek pożaru.
9. Niewłaściwe prowadzenie akcji gaśniczej.
10. Brak odpowiednich, zgodnych z warunkami technicznymi wydzieliń pożarowych, stosowanie palnych elementów konstrukcji oraz wystroju wnętrz.
11. Niewłaściwe składowanie materiałów palnych i niebezpiecznych pożarowo.
12. Utrudnienia w dojeździe i dostępie do obiektu (szczególnie poprzez niezgodne z przepisami parkowanie pojazdów wokół obiektu).
13. Niedostateczne zaopatrzenie wodne dla celów gaśniczych (brak właściwego oznakowania, niesprawność hydrantów zewnętrznych).
14. Brak odpowiedniego współdziałania pomiędzy Dowódcą Straży Pożarnej a KAR.

Na terenie całego obiektu obowiązuje całkowity zakaz palenia tytoniu.

Każdy kto zauważy pożar lub uzyska informacje o pożarze czy innym zagrożeniu, obowiązany jest zachować spokój i natychmiast zaalarmować:

- głosem i dostępnymi środkami osoby znajdujące się w zagrożonym obiekcie;
- straż pożarną (**tel. 112 lub 998**);
- osobę odpowiedzialną za sprawy ochrony przeciwpożarowej w obiekcie.

Jednym z obowiązków właściciela/zarządcy budynku jest umieszczenie w widocznym miejscu **INSTRUKCJI POSTĘPOWANIA W RAZIE POŻARU** z wykazem telefonów alarmowych.

Przykład takiej instrukcji pokazano w **załączniku nr 5**.

W zależności od rodzaju zagrożenia należy niezwłocznie alarmować:

<u>RODZAJ SŁUŻBY</u>	<u>NUMERY ALARMOWE</u>
STRAŻ POŻARNA	998
POLICJA	997
POGOTOWIE RATUNKOWE	999
POGOTOWIE ENERGETYCZNE	991
POGOTOWIE GAZOWE	992

Po uzyskaniu telefonicznego połączenia ze strażą pożarną należy spokojnie podać:

- miejsce zdarzenia (w miarę dokładny adres, nazwę obiektu, instytucji);
- rodzaj zdarzenia;
- czy istnieje zagrożenie zdrowia i życia ludzi;
- oraz postępować wg poleceń dyżurnego straży pożarnej.

Równocześnie z alarmowaniem straży pożarnej należy przystąpić do działań ratowniczych przy pomocy sprzętu gaśniczego, znajdującego się w obiekcie.

Zgodnie z Kodeksem Pracy – Pracodawca jest obowiązany wyznaczyć pracowników do wykonywania działań w zakresie zwalczania pożarów i ewakuacji osób z budynku.

Liczba osób przewidzianych do zwalczania pożarów ich szkolenie oraz wyposażenie powinny uwzględniać rodzaj i poziom występujących zagrożeń w obiekcie.

Do czasu przybycia podmiotów ratowniczych kierownikiem akcji ratowniczej (KAR) jest zarządca obiektu – Dyrektor Szkoły w przypadku nieobecności osoba personalnie wyznaczone z pośród pracowników szkoły – p. Magdalena Maciążek.

Dotychczasowy kierownik akcji ratowniczej zgłasza się do przybyłego dowódcy Jednostki Ratowniczo – Gaśniczej PSP i przekazuje mu posiadane informacje o:

- osobach zagrożonych i miejscu ich przebywania;
- miejscu powstania zdarzenia, jego wielkości, kierunku rozprzestrzeniania i wynikających z tego zagrożeniach;

- podjętych działaniach;
- ilości i rodzaju sprzętu zgromadzonego do prowadzenia działań ratowniczo – gaśniczych;
- innych istotnych faktach mogących mieć wpływ na przebieg działań ratowniczo – gaśniczych.

Każda osoba przystępująca do działań ratowniczo – gaśniczych powinna:

- w pierwszej kolejności przeprowadzić ratowanie ludzi, których zdrowie i życie jest zagrożone;
- w razie konieczności wyłączyć dopływ prądu elektrycznego do pomieszczeń objętych pożarem (wyłącznikiem przeciwpożarowym);
- przy otwarciu drzwi do pomieszczenia, w którym zaistniał pożar, trzeba posiadać sprzęt gaśniczy gotowy do natychmiastowego użycia;
- koniecznym jest ukrycie się za ścianą przed działaniem ognia i dymu podczas użycia podręcznego sprzętu gaśniczego;
- działania ratowniczo-gaśnicze należy prowadzić w sposób zapewniający maksymalne bezpieczeństwo własne oraz ludzi.

4.2 Zasady użycia sprzętu gaśniczego

4.2.1 Podział grup pożarów i oznaczenia stosowane na gaśnicach

Gaśnica z takim piktogramem służy do gaszenia pożarów ciał stałych pochodzenia organicznego, przy których obok innych zjawisk występuje zjawisko żarzenia (**drewno, papier, węgiel, tkaniny, słoma**).

Gaśnica z takim piktogramem służy do gaszenia pożarów cieczy palnych i substancji stałych topiących się w skutek ciepła wydzielonego podczas pożaru (**benzyna, alkohol, eter, oleje, lakiery, parafina**).

Gaśnica z takim piktogramem służy do gaszenia pożarów gazów (**metan, acetylen, propan, butan, wodór**).

Gaśnica z takim piktogramem służy do gaszenia pożarów metali (**magnez, sól potas, aluminium**).

Gaśnica z takim piktogramem służy do gaszenia pożarów tłuszczów w pomieszczeniach kuchennych.

Powyższe oznaczenia literowe poszczególnych grup pożarów wraz z symbolami graficznymi umieszczone są na gaśnicach.

Znajomość oznakowania grup pożarów podczas akcji gaśniczej zwiększa bezpieczeństwo obsługi gaśnic oraz skuteczność gaszenia pożaru.

5 Prace niebezpieczne pod względem pożarowym

Pod pojęciem prac niebezpiecznych pod względem pożarowym należy rozumieć prace remontowo budowlane związane z użyciem ognia otwartego, cięciem z wytwarzaniem iskier mechanicznych i spawaniem, prowadzone wewnątrz lub na dachach obiektów, na przyległych do nich terenach oraz placach składowych, a także prace remontowo budowlane wykonywane w strefach zagrożonych wybuchem.

Do prac takich należy zaliczyć w szczególności prace z otwartym ogniem, podczas których następuje iskrzenie lub nagrzewanie tj.:

- spawanie, cięcie gazowe i elektryczne;
- podgrzewanie instalacji, urządzeń i zaworów z substancjami palnymi;
- podgrzewanie smoły, lepiku itp.;
- rozniecanie ognisk;
- używanie materiałów pirotechnicznych.

W przypadku wykonywania prac niebezpiecznych pod względem pożarowym obowiązują określone zasady postępowania.

Właściciel, zarządca lub użytkownik powinien dokonać:

- oceny zagrożenia pożarowego w miejscu, w którym prace będą wykonywane;
- ustalenia rodzaju przedsięwzięć mających na celu niedopuszczenie do powstania i rozprzestrzeniania się pożaru lub wybuchu;
- wskazania osób odpowiedzialnych za odpowiednie przygotowanie miejsca pracy, za przebieg oraz zabezpieczenie miejsca po zakończeniu pracy;
- zaznajomienia osoby wykonujące prace z zagrożeniami pożarowymi występującymi w rejonie wykonywania prac oraz z przedsięwzięciami mającymi na celu niedopuszczenie do powstania pożaru lub wybuchu;
- zabezpieczenia miejsca pracy w sprzęt pożarniczy;
- wystawienia pisemnego zezwolenia na wykonanie w/w prac.

Osoba, która została upoważniona do sprawowania nadzoru nad przebiegiem prac niebezpiecznych pod względem pożarowym obowiązana jest w szczególności:

1. Znać obowiązujące przepisy przeciwpożarowe oraz nadzorować przestrzeganie tych przepisów przez podległych pracowników.
2. Dopilnować, aby przed przystąpieniem do prac niebezpiecznych pożarowo wykonane zostały wszystkie zalecenia w zakresie zabezpieczenia obiektu,

pomieszczeń, stanowisk, przewidziane w protokole prac lub zezwoleniu na ich przeprowadzenie.

3. Sprawdzać zabezpieczenie przeciwpożarowe stanowisk prac niebezpiecznych pod względem pożarowym oraz wydawać polecenia gwarantujące natychmiastową likwidację stwierdzonych niedociągnięć.
4. Wstrzymać prace z chwilą stwierdzenia sytuacji stwarzających niebezpieczeństwo powstania pożaru lub wybuchu, do czasu usunięcia występujących nieprawidłowości.
5. Brać udział w kontroli stanowisk, pomieszczeń lub budynku po zakończeniu prac niebezpiecznych pod względem pożarowym.

Osoba/firma prowadząca (wykonująca) prace niebezpieczne pod względem pożarowym obowiązana jest w szczególności:

1. Sprawdzić czy sprzęt i narzędzia wykorzystywane przy pracach są sprawne technicznie i zabezpieczone przed możliwością zainicjowania pożaru bądź wybuchu.
2. Usunąć z miejsca wykonywania prac wszystkie materiały palne, które nie są trwale przymocowane do elementów konstrukcyjnych.
3. Dokładnie zabezpieczyć elementami niepalnymi wszelkie materiały palne narażone na zapalenie znajdujące się w obrębie wykonywanych prac.
4. Znać przepisy przeciwpożarowe obowiązujące w obiekcie, obsługę sprzętu gaśniczego oraz zasady postępowania na wypadek powstania pożaru łącznie z zasadami ewakuacji.
5. Ściśle przestrzegać wytycznych zabezpieczenia ustalonych dla prowadzenia danego rodzaju prac oraz stosować się do poleceń osoby nadzorującej ww. prace.
6. Przestrzegać zaleceń zawartych w protokołach i zezwoleniach na prowadzenie prac.
7. Sprawdzić przed przystąpieniem do wykonywania prac, czy stanowisko pracy zostało wyposażone w dostateczną ilość środków i sprzętu gaśniczego.
8. Przerwać prowadzenie prac w przypadku stwierdzenia sytuacji lub warunków umożliwiających powstanie i rozprzestrzenienie się pożaru bądź wybuchu.
9. Informować na bieżąco osobę upoważnioną do nadzoru nad prowadzeniem prac o ewentualnych faktach zainicjowania ognia ugaszonego w trakcie wykonywania prac oraz o zakończeniu prac.
10. Dokładnie sprawdzić miejsce (pomieszczenie, budynek), po zakończeniu prac, czy nie doszło do zainicjowania ognia.

Prace niebezpieczne pożarowo mogą być wykonywane w przedmiotowym obiekcie pod warunkiem spełnienia wymagań z zakresu ochrony przeciwpożarowej.

Wymagania ustalane są komisyjnie, każdorazowo przed rozpoczęciem prac, w oparciu o postanowienia niniejszej Instrukcji oraz przepisów szczegółowych obowiązujących w przedmiotowej sprawie.

W skład komisji wchodzi:

- przewodniczący – Zarządca placówki lub osoba przez niego upoważniona;
- członek – specjalista ds. ochrony przeciwpożarowej/BHP;
- członek – kierownik grupy wykonującej prace.

Komisja ze swoich prac sporządza protokół zabezpieczenia przeciwpożarowego prac niebezpiecznych pożarowo wg załączonego wzoru – **Załącznik nr 4**.

Po wykonaniu zabezpieczeń określonych w w/w protokole, przewodniczący wydaje grupie (firmie) pisemne zezwolenie na rozpoczęcie prac wg wzoru – **Załącznik nr 3**.

Po uzyskaniu pisemnego potwierdzenia o zakończeniu prac od wykonawcy robót, pozytywnym wyniku kontroli bezpieczeństwa pożarowego w rejonie wykonywanych prac od osoby lub osób wyznaczonych w protokole, przewodniczący dokonuje odbioru robót, kwitując to stosownym wpisem w zezwoleniu, o którym mowa powyżej.

Do obowiązku przewodniczącego należy zorganizowanie i zapewnienie dozoru rejonu prac, zgodnie z ustaleniami zawartymi w „*Protokole zabezpieczenia prac niebezpiecznych pożarowo*”. Zabezpieczenie i dozór miejsca prowadzenia prac pożarowo niebezpiecznych po ich zakończeniu należy powierzyć osobom posiadającym do tego odpowiednie przygotowanie.

Po zakończeniu prac całość dokumentacji przechowuje przewodniczący komisji.

Sposoby zabezpieczenia prac niebezpiecznych pod względem pożarowym

Przed rozpoczęciem prac pożarowo niebezpiecznych należy m.in.:

1. Materiały palne, których nie można odsunąć poza zasięg rozprysków spawalniczych osłaniamy w sposób gwarantujący bezpieczeństwo np. ekranem z blachy lub kocem z włókna szklanego.
2. Spawane przewody, części maszyn, urządzeń oraz elementy konstrukcji budowlanych stykające się z materiałami palnymi lub przebiegające w pobliżu nich należy skutecznie chłodzić.
3. Wszelkie otwory i szczeliny prowadzące do sąsiednich pomieszczeń pozostające w zasięgu rozprysków spawalniczych powinny być uszczelnione materiałem niepalnym.
4. Z izolowanych rurociągów, na których prowadzi się prace spawalnicze, należy usunąć izolację cieplną na odcinku gwarantującym bezpieczeństwo, a w razie potrzeby chłodzić skutecznie.
5. Elementy instalacji rozgrzewające się przy spawaniu od płomienia lub na skutek przewodnictwa cieplnego, stykające się z materiałami palnymi należy zdemontować lub skutecznie chłodzić.
6. Cięte lub spawane pojemniki mogące zawierać gazy lub pary palnych cieczy należy przed przystąpieniem do prac wypełnić gazem obojętnym np. gazami spalinowymi poprzez urządzenie do wyłapywania iskier.
7. Niewielkie pojemniki mogące zawierać palne gazy lub pary cieczy palnych zabezpieczamy skutecznie przed zapaleniem lub wybuchem napełniając je wodą.

Uwaga:

W przypadku prowadzenia prac niebezpiecznych pod względem pożarowym przez firmy zewnętrzne należy kierownika tych robót zapoznać z postanowieniami niniejszej Instrukcji.

Każde miejsce wykonywania prac niebezpiecznych pod względem pożarowym powinno być zabezpieczone przez sprawny technicznie sprzęt gaśniczy (gaśnica, koc gaśniczy), umożliwiający likwidację ogniska pożaru w jego zarodku.

Miejsce, w którym prowadzone były prace niebezpieczne pod względem pożarowym, a w szczególności spawanie należy dozorować przez co najmniej 12 godz.

6 Warunki i organizacja ewakuacji ludzi oraz praktyczne sposoby ich sprawdzania

Celem ewakuacji ludzi jest zapewnienie osobom szybkiego i bezpiecznego opuszczenia strefy zagrożonej lub objętej pożarem.

Kierującym akcją ratowniczą (KAR) podczas powstania zagrożenia do czasu przyjazdu podmiotów ratowniczych jest zarządca obiektu lub osoba personalnie wyznaczona z pośród pracowników p. Magdalena Maciążek.

O przeprowadzonej ewakuacji i występującym zagrożeniu należy natychmiast powiadomić swoich przełożonych lub osoby odpowiedzialne za sprawy ochrony przeciwpożarowej w obiekcie.

Ogłaszając ewakuację należy uwzględnić następujące czynniki:

- wielkość pożaru (innego zagrożenia);
- kierunki i szybkość rozprzestrzeniania się pożaru (zagrożenia);
- występowanie lotnych substancji i gazów szkodliwych lub trujących;
- ilość potencjalnie zagrożonych osób oraz stopień zagrożenia dla ich zdrowia lub życia;
- możliwość odcięcia części lub wszystkich dróg ewakuacyjnych;
- możliwość ograniczenia lub zlikwidowania pożaru (zagrożenia) we własnym zakresie.

6.1 Ogólne zasady prowadzenia ewakuacji

Sprawną i bezpieczną ewakuację należy przeprowadzać zawsze w odpowiedniej kolejności i rozłożeniu czasowym, co zapobiega powstawaniu paniki oraz zatorom na drogach ewakuacyjnych. Podczas ewakuacji stosujemy poniższe zasady:

- w pierwszej kolejności należy ewakuować osoby z tych pomieszczeń, w których powstał pożar lub które znajdują się na drodze rozprzestrzeniania się ognia, oraz pomieszczeń czy miejsc, z których wyjście do bezpiecznych dróg ewakuacyjnych może zostać odcięte przez pożar lub zadymienie;
- w przypadku odcięcia dróg komunikacyjnych dla pojedynczych osób lub grup, należy niezwłocznie dostępnymi środkami bezpośrednio lub przy pomocy osób znajdujących się na zewnątrz odciętej strefy powiadomić kierownika akcji ewakuacyjnej. Ludzi odciętych od dróg ewakuacyjnych,

a znajdujących się w strefie zagrożenia należy zebrać w pomieszczeniu najbardziej oddalonym od źródła pożaru i w miarę posiadanych środków i istniejących warunków ewakuować przy pomocy sprzętu ratowniczego przybyłych jednostek straży pożarnej lub innych podmiotów ratowniczych;

- przy silnym zadymieniu dróg ewakuacyjnych należy poruszać się w pozycji pochylonej, starając się trzymać głowę jak najniżej. Usta i drogi oddechowe należy w miarę możliwości zastaniać chustką zmoczoną w wodzie – sposób ten ułatwi oddychanie. Podczas ruchu przez silnie zadymione odcinki dróg ewakuacyjnych należy poruszać się wzdłuż ścian, by nie stracić orientacji co do kierunku ruchu;
- ewakuacja mienia nie może odbyć się kosztem sił i środków niezbędnych do ewakuacji i ratowania ludzi. Ewakuację mienia należy rozpocząć od najcenniejszych przedmiotów i dokumentacji.
- po zakończeniu ewakuacji osób należy dokładnie sprawdzić, czy wszyscy ludzie opuścili poszczególne pomieszczenia budynku. W razie niezgodności stanu osobowego ludzi ewakuowanych z ilością osób przebywających w obiektach, należy fakt ten zgłosić podmiotom ratowniczym przybyłym na miejsce akcji i przeprowadzić ponownie sprawdzenie pomieszczeń i kondygnacji budynkach;
- ewakuację należy prowadzić w sposób zorganizowany zgodnie z kierunkami określonymi przez znaki ewakuacyjne i warunkami miejscowymi wywołanymi przez pożar, należy zwrócić szczególną uwagę na sprawdzenie opuszczonych pomieszczeń, zakamarków, czy nie zostały tam osoby;
- równoległe z ewakuacją osób należy prowadzić akcję gaśniczą przy użyciu podręcznego sprzętu ratowniczo gaśniczego.

Przy poruszaniu się drogami ewakuacyjnymi, należy stosować się do niżej przedstawionych zasad:

- osoby znajdujące się na drodze ewakuacyjnej poruszają się szybkim krokiem, lecz bez wyprzedzania osób znajdujących się przed nimi;
- na drodze ewakuacyjnej nie wolno poruszać się w kierunku przeciwnym do wyznaczonego kierunku ewakuacji;
- nie wolno napierać na osoby znajdujące się w drzwiach lub przejściach ewakuacyjnych;

- w pomieszczeniach zadymionych poruszamy się w pozycji pochylonej, jak najniżej podłogi, gdzie jest najmniejsze stężenie dymu;
- po zadymionych schodach należy schodzić tyłem „na czworakach”;
- należy zachować ciszę i spokój, tak aby były słyszalne polecenia;

6.2 Środki i sposoby ogłaszania alarmu o niebezpieczeństwie

Alarm wzywający do ewakuacji z rozpatrywanego budynku w czasie powstania pożaru zostaje ogłoszony w następujący sposób:

- sygnał dźwiękowy elektryczny (syrena – modulowany sygnał akustyczny) trwający 90 sek.;
- komunikat słowny „**uwaga alarm pożarowy**”;
- sygnał akustyczny generowany w przypadku zadziałania centrali oddymiania;

Alarm ewakuacyjny może zostać ogłoszony w następujących przypadkach: powstania pożaru/ informacji o podłożeniu ładunku wybuchowego/ ataku terrorystycznego/ katastrofy budowlanej/ innego zagrożenia, które spowoduje ogłoszenie ewakuacji przymusowej.

Decyzję o konieczności ewakuacji ludzi i mienia spowodowanej wystąpieniem zagrożenia podejmuje zarządca obiektu lub osoba przez niego personalnie upoważniona. Kierujący akcją ewakuacyjną wyznacza osoby pomagające w przebiegu ewakuacji, ponadto ustala ewentualną potrzebę ewakuacji sprzętu i mienia, określając w tym celu sposoby, kolejność i rodzaj ewakuowanego mienia.

Liczba pracowników koordynujących ewakuację powinna zależeć od liczby i powierzchni kondygnacji, liczby klatek schodowych i wyjść z budynku, powinna też uwzględniać ich nieobecności powodowane urlopem czy zwolnieniem lekarskim.

Najlepiej jest podzielić budynek na sektory/np. każda kondygnacja oddzielny sektor. Na każdej kondygnacji personalnie wyznaczyć osobę do prowadzenia ewakuacji.

Ważne jest również, aby w momencie ogłoszenia alarmu wyznaczona osoba/osoby były zauważalne. Dlatego powinno się je wyposażyć w wyróżniające elementy ubrania, takie jak na przykład jaskrawej kamizelki opatrzone napisem informacyjnym "Koordynator ewakuacji" lub „ Kierownik Akcji Ratowniczej” .

Do elementów niezbędnego wyposażenia powinniśmy jeszcze dodać latarkę oraz gwizdek. W rozpatrywanym budynku podczas ewakuacji można wykorzystać również radiotelefony przenośne stanowiące wyposażenie szkoły.

Urządzenie to w znacznym stopniu pozwoli poprawić komunikację pomiędzy osobami prowadzącymi ewakuację.

Szczegółowy wykaz osób funkcyjnych podczas ewakuacji przedstawia załącznik nr 8.

6.3 Przydział obowiązków i organizacja działania

Komunikat o ewakuacji powinien być słownie doprowadzony do wszystkich osób znajdujących się na terenie szkoły.

Ewakuację należy przeprowadzić w sposób zorganizowany, kierując się ustaleniami niniejszej Instrukcji i aktualnie zaistniałą sytuacją.

- **Zadania sekretariatu szkoły – pracowników administracji szkolnej:**

Zgodnie z decyzją Dyrektora Szkoły powiadamia:

1. alarmuje niezwłocznie osoby wyznaczone do kierowania ewakuacją;
2. alarmuje Centrum Powiadamiania Ratunkowego – 112;
3. powiadamia konserwatora, woźną, personel pomocniczy szkoły.

Sekretariat nadzoruje zabezpieczenie i ewakuację ważnego mienia, dokumentów, pieczętek, list obecności itp.

- **Zadania Dyrektora Szkoły/osoby personalnie wyznaczonej jako KAR:**

1. podejmuje decyzję o zakresie ewakuacji pełnej lub częściowej;
2. nadzoruje przestrzeganie ustaleń zawartych w niniejszej Instrukcji;
3. wprowadza zakaz wejścia na teren budynku osobom postronnym;
4. organizuje i prowadzi akcję ratowniczą;
5. zarządza uprzątnięciem pojazdów na parkingu przed szkołą – w zależności od powstałej sytuacji;
6. określa miejsce deponowania ewakuowanego mienia;
7. współdziała z dowódcą PSP przybyłym na miejsce zdarzenia.

- **Zadania personelu pomocniczego szkoły – woźna szkolna:**

1. powiadamia Dyrektora Szkoły/sekretariat o występującym zagrożeniu;
2. ogłaszają alarm ewakuacyjny;
  - syrena - modulowany sygnał akustyczny trwający 90 sek. ;
  - komunikat słowny „uwaga alarm pożarowy”;
3. wstrzymuje wejście na teren budynku szkoły;
4. otwiera drzwi ewakuacyjne;

Woźne wychodzą z obiektu jako ostatnie idąc w kierunku drzwi ewakuacyjnych, sprawdzając czy w toaletach, salach lekcyjnych, na korytarzach, pomieszczeniach nie pozostała jakaś osoba.

- **Zadania personelu pomocniczego szkoły - sprzątaczk:**
  1. sprawdza czy w toaletach, salach lekcyjnych, na korytarzach, czy innych pomieszczeniach nie pozostała jakaś osoba;
  2. pomaga przy utrzymaniu dyscypliny podczas ewakuacji.
  3. w przypadku nieobecności konserwatora podnosi szkolny szlaban umożliwiając wjazd na teren ogrodzony podmiotom ratowniczym, odłącza zasilanie elektryczne oraz gazowe (w razie konieczności);
- **Zadania konserwatora szkoły:**
  1. otwiera drzwi ewakuacyjne budynku;
  2. wyłącza główne zasilanie elektryczne i gazowe obiektu, informując o tym kierującego akcją ratowniczą;
  3. w dalszej kolejności podnosi szkolny szlaban celem możliwości uprzęgnięcia pojazdów i wjazdu pojazdom służb ratowniczych;
  4. pomaga w ewakuacji uczniów na zewnątrz budynku.
- **Zadania nauczyciela prowadzącego zajęcia:**
  1. odpowiada za bezpieczeństwo uczniów, z którymi ma zajęcia w chwili ogłoszenia alarmu i nadzoruje przebieg ewakuacji podopiecznych;
  2. ogłasza alarm dla uczniów danej klasy;
  3. apeluje o zachowanie spokoju, informuje uczniów o ewakuacji i jej miejscu;
  4. nakazuje uczniom powstać i niezwłocznie ustawić się w uporządkowanym szyku – parami, pozostawiając wszystkie swoje rzeczy i przedmioty w sali;
  5. sprawdza stan ilościowy klasy, wyznacza pierwszą i ostatnią dwójkę;
  6. przez chwilę oczekuje przy uchylonych drzwiach klasowych na informację o rodzaju i miejscu zagrożenia;
  7. po otwarciu drzwi i upewnieniu się, że bezpiecznie można opuścić pomieszczenie, klasa za wyznaczoną dwójką opuszcza salę;
  8. nauczyciel wychodzi z sali ostatni, koniecznie znając liczbę dzieci, z którymi ewakuuje się, pozostawiając drzwi zamknięte;
  9. nauczyciel prowadzi swoją klasę prawą stroną korytarza przy ścianie do wyznaczonego miejsca zbiórki ewakuacyjnej – trawiaste boisko szkolne;
  10. wyznacza parę uczniów na końcu grupy, która w razie jakiegoś opóźnienia będzie kontaktowała się z nauczycielem;
  11. prowadząc grupę należy pamiętać, że pierwszeństwo przejścia mają zawsze grupy z wyższej kondygnacji;
  12. w wyznaczonym miejscu zbiórki ponownie sprawdza obecność uczniów, po czym niezwłocznie przekazuje informację o stanie osobowym KAR informując o wszelkich różnicach;

13. sprawdza stan zdrowia uczniów, w przypadku stwierdzenia lub zgłoszenia urazów lub problemów zdrowotnych, należy doprowadzić ucznia do punktu pomocy, poinformować KAR, udzielić pierwszej pomocy oraz wezwać zespół pogotowia ratunkowego;

14. niedopuszczalne jest zezwolenie na rozejście się uczniów do domów, bez wcześniejszego powiadomienia rodziców/opiekunów.

- **Zadania nauczyciela nie sprawującego opieki:**

1. wspomaga nauczycieli w kierowaniu uczniów do wyjść ewakuacyjnych;
2. sprawdza inne pomieszczenia niż sale lekcyjne, w których mogą przebywać ludzie (toalety, szatnie itp.);
3. kieruje ruchem osób opuszczających budynek, ze szczególnym uwzględnieniem, aby przebiegał w kierunku wyjść ewakuacyjnych.

- **Zadania uczniów:**

Każdy uczeń przebywający w klasie na zajęciach lekcyjnych, po usłyszeniu alarmu ewakuacyjnego powinien bezwzględnie dostosować się do poleceń nauczyciela, w tym:

1. ustawić się w sposób uporządkowany (dwuszerę parami) w kierunku wyjść z klasy;
2. na komendę nauczyciela, bez paniki, żwawym krokiem (nie biegiem) w sposób uporządkowany udać się do wyjścia ewakuacyjnego;
3. stanowczo nie wolno:
  - przerywać ciągłości grup;
  - mieszać grup;
4. niezwłocznie zgłaszać znane informacje o uczniach znajdujących się poza klasą, zgłaszać przypadki zastąpienia, omdlenia itp.;
5. po wyjściu z obiektu szkoły ustawić się w dwuszerę na miejscu zbiórki ewakuacyjnej.
6. podporządkować się osobom funkcyjnym (policjant, strażak, lekarz).

6.4 Przebieg ewakuacji

Realizacja procesu alarmowania, powiadamiania i kierowania ewakuacją:

1. Nauczyciel/pracownik szkoły, który zauważy zagrożenie w jednym z pomieszczeń powiadamia o fakcie Dyrektora Szkoły.
2. Dyrektor przeprowadza ocenę i analizę zagrożenia PODEJMUJE DECYZJĘ o ewakuacji.
3. Dyrektor organizuje i kieruje akcją ratowniczą (ewakuacją) - nakazuje pracownikowi sekretariatu powiadomić służby ratownicze.
4. Sekretariat realizuje swoje zadania zgodnie z procedurą:

- alarmuje służby ratownicze – 112;
  - powiadamia konserwatora, woźnego i personel pomocniczy szkoły o ewakuacji;
  - nadzoruje zabezpieczenie (ewakuację) ważnego mienia, dokumentów szkoły, urzędzeń, pieczęci itp.
5. Personel pomocniczy szkoły- woźna, konserwator uruchamia i ogłasza alarm:
    - ciągły sygnał dźwiękowy elektryczny - (czas trwania 90 sekund)
    - otwiera wszystkie wyjścia ewakuacyjne z budynku szkoły,
    - wstrzymuje wejście na teren budynku.
  6. W realizacji tych zadań pomaga personel pomocniczy – (sprzątaczkę), który także sprawdza czy w toaletach, klasach, na korytarzach i innych pomieszczeniach nie pozostała jakaś osoba. Po upewnieniu się o drożności dróg i wyjść ewakuacyjnych, pomaga w ewakuacji oraz w utrzymaniu dyscypliny przy wyjściach ewakuacyjnych.
  7. Konserwator wyłącza główne zasilane elektryczne i gazowe - składa meldunek o wykonaniu zadania kierującemu ewakuacją. Otwiera drzwi ewakuacyjne szkoły. W dalszej kolejności otwiera szkolny szlaban, bramę prowadzącą na teren szkolny, celem umożliwienia ewakuacji samochodów i wjazdu służb ratowniczych. Sprawdza pomieszczenia szatni. Pomaga w ewakuacji uczniów na zewnątrz budynku.
  8. Nauczyciele, zgodnie z procedurą przygotowują klasy do ewakuacji, po przeliczeniu uczniów rozpoczynają wyprowadzanie uczniów z klas i budynku szkoły (nauczyciel wychodzi ostatni za grupą uczniów) – **według ustalonych dróg ewakuacyjnych i zasady ewakuacji.**
  9. Nauczyciele po przeliczeniu uczniów i złożeniu informacji Dyrektorowi Szkoły pozostają z uczniami swoich klas na trawiastym boisku szkolnym- w miejscu ewakuacji oraz przestrzegają (bezwzględnie) dyscypliny w swoich grupach.
  10. Personel pomocniczy szkoły- woźna, sprzątaczkę, konserwator wychodzi z obiektu jako ostatni idąc w kierunku drzwi ewakuacyjnych, sprawdza czy w toaletach, klasach, na korytarzach i innych pomieszczeniach nie pozostała jakaś osoba. Składa meldunek Dyrektorowi – o fakcie opuszczenia budynku szkoły, przez wszystkich jej uczestników.
  11. Dyrektor Szkoły przyjmuje meldunki od nauczycieli o ilości osób ewakuowanych, składa meldunek dowódcy przybyłej straży pożarnej i przekazuje kierownictwo dalszą akcją ratowniczą.
  12. Odwołanie alarmu- proces ewakuacji kończy się odwołaniem alarmu przez osobę kierującą akcją ratowniczą.
  13. Podczas prowadzenia zajęć poza lekcyjnych na terenie przedmiotowego budynku za ewakuację podopiecznych z pomieszczenia oraz budynku szkoły do wyznaczonego miejsca zbiórki do ewakuacji odpowiada osoba prowadząca zajęcia.

6.5 Warunki ewakuacji

W rozpatrywanym budynku jednocześnie może przebywać ok. 350 osób, w tym:

- na kondygnacji podziemnej ok. 40 osób;
- na parterze ok. 126 osób;
- na pierwszym piętrze ok. 184 osób;

W przedmiotowym budynku nie ma pomieszczeń przeznaczonych dla ponad 50 osób niebędących jego stałymi użytkownikami. W budynku przebywają stali użytkownicy, znający układ pomieszczeń i dróg ewakuacyjnych. Uczniowie przebywają w grupach pod nadzorem osób dorosłych, które mogą pokierować ewakuacją i wydać polecenia.

W budynku znajdują się dwie klatki schodowe oznaczone dla potrzeb niniejszej Instrukcji jako: KL1 - „istniejąca” klatka schodowa oraz KL2 – „nowo dobudowana” klatka schodowa przylegająca do ściany zewnętrznej budynku.

Cały budynek dla potrzeb Instrukcji został podzielony na „część szkolną A” oraz „część szkolną B” co zostało pokazane na planach graficznych.

Budynek posiada trzy główne wyjścia ewakuacyjne oznaczone na planie ewakuacji z elementami ochrony przeciwpożarowej jako W1, W2 oraz W3. Dodatkowo na kondygnacji podziemnej znajdują się trzy oddzielne wyjścia ewakuacyjne prowadzące na zewnątrz budynku z pomieszczeń zaplecza kuchennego (W4), sali gimnastycznej (W5) oraz kotłowni (W6).

Warunki ewakuacji z poszczególnych kondygnacji:

- kondygnacja podziemna:
  1. Osoby (uczniowie, nauczyciele) przebywające w szatniach szkolnych klas 0-VI stołówka, pracownia plastyczna oraz mała sala zajęć gimnastycznych - „część szkolna B”, ewakuują się głównym wyjściem ewakuacyjnym W2.
  2. Osoby przebywający w pomieszczeniach zaplecza kuchennego ewakuują się wyjściem ewakuacyjnym prowadzącym bezpośrednio na zewnątrz budynku W4.
  3. Osoby mogące przebywać w pomieszczeniach gospodarczych, personel obsługi budynku, konserwator wychodzą na zewnątrz budynku głównym wyjściem ewakuacyjnym W2.
  4. osoby przebywające w szatniach – „część szkolna A” ewakuują się schodami w górę do wyjścia ewakuacyjnego W1.

- parter:
  1. *Osoby przebywające w salach od nr 109 do nr 106 ewakuują się wyjściem nr W2. Oddział przedszkolny, „Owieczkownia” osoby znajdujące się w salach nr 103, 104, 105 ewakuują się wyjściem W3. Z pomieszczeń, dla których przekroczona została długość dojścia ewakuacyjnego na parterze należy uwzględnić możliwość ewakuacji przez pomieszczenie sali gimnastycznej W5 posiadające bezpośrednie wyjście na zewnątrz budynku – jako rozwiązanie zamienne.*
  2. *Uczniowie przebywający w sali gimnastycznej oraz osoby przebywające w pokoju nauczycieli w-f ewakuują się wyjściem W5 bezpośrednio na zewnątrz pomieszczenia. Dyrektor Szkoły, personel administracyjny ewakuuje się klatką schodową KL2 do wyjścia ewakuacyjnego W1.*
- pierwsze piętro:
  1. *Osoby przebywające w salach lekcyjnych 203, 204, 205 oraz w pracowni informatycznej ewakuują się schodami w dół klatką schodową KL1 do wyjścia W2, sale od nr 206 do nr 209 klatką schodową KL1 do wyjścia W3. Osoby przebywające w „części szkolnej B” ewakuują się schodami w dół klatką schodową KL2 do wyjścia ewakuacyjnego W1.*

W budynku występują niezgodności w zakresie przepisów techniczno budowlanych i przeciwpożarowych, które nie zostaną doprowadzone do stanu zgodnego z przepisami. Dlatego dla rozpatrywanego obiektu została sporządzona ekspertyza określająca rozwiązania zamienne w trybie § 2 ust. 2 pkt. rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie.

Występujące niezgodności w zakresie ewakuacji to m.in.:

- brak skrzydła o szerokości 0,9m w drzwiach dwuskrzydłowych, prowadzących z korytarza na parterze na zewnątrz budynku;
- mniejsza niż wymagana szerokość spoczników „istniejącej” klatki schodowej;
- mniejsza niż wymagana szerokość przejścia ewakuacyjnego na zapleczu kuchennym;
- mniejsza niż wymagana wysokość „istniejącej” klatki schodowej na półbiegu prowadzącym na kondygnację podziemną;

- maksymalna występująca długość dojścia ewakuacyjnego wynosić będzie 30,51m w tym do 26m po poziomej drodze ewakuacyjnej.

Wykaz wszystkich niezgodności z wymaganiami przepisów, które nie zostaną doprowadzone do wymagań przepisów prawa ze względów architektoniczno – konstrukcyjnych szczegółowo zostały opisane w ekspertyzie technicznej z zakresu zabezpieczenia przeciwpożarowego określającej rozwiązania zamiennie, spełniające w inny sposób wymagania przepisów. Dla ekspertyzy w dniu 1 sierpnia 2016r. wydane zostało postanowienie Lubelskiego Komendanta Wojewódzkiego PSP w Lublinie.

Drogi ewakuacyjne powinny być odpowiednio oznakowane. Ma to na celu jednoznaczne wskazanie osobom opuszczającym budynek najkrótszej drogi do wyjścia. Oznakowanie to ma również na celu uprzedzenie osób ewakuowanych o ewentualnych przeszkodach lub utrudnieniach na drodze ewakuacyjnej.

Wszystkie wyjścia ewakuacyjne oraz możliwe kierunki ewakuacji zostały pokazane w części graficznej niniejszej Instrukcji.

Na drogach komunikacji ogólnej, służących celom ewakuacji, stosowanie materiałów i wyrobów budowlanych łatwo zapalnych jest zabronione.

Stosowanie do wykończenia wnętrza materiałów łatwo zapalnych, których produkty rozkładu termicznego są bardzo toksyczne lub intensywnie dymiące, jest zabronione.

6.6 Sposoby praktycznego sprawdzania organizacji i warunków ewakuacji

W przypadku obiektów, w których cyklicznie zmienia się jednocześnie grupa powyżej **50 użytkowników**, w szczególności: szkół, przedszkoli praktycznego sprawdzenia organizacji oraz warunków ewakuacji należy dokonać — co najmniej **raz na rok**, jednak w terminie nie dłuższym niż **3 miesiące** od dnia rozpoczęcia korzystania z obiektu przez nowych użytkowników – **warunek dotyczy rozpatrywanego obiektu.**

Dyrektor Szkoły powiadamia właściwego miejscowo Komendanta Miejskiego Państwowej Straży Pożarnej o terminie przeprowadzenia w/w działań nie później niż na tydzień przed ich przeprowadzeniem.

Jednym z obowiązków właściciela/ zarządcy obiektu jest zapewnienie odpowiednich warunków ewakuacji z budynku, która powinna być przeprowadzona do wyznaczonego miejsca zbiórki ewakuacyjnej.

Należy pamiętać, iż miejsce zbiórki powinno być dostatecznie odległe od budynku, po to aby uniknąć zagrożenie jakie powoduje pożar, a także aby nie zakłócać działań ratowniczo – gaśniczych. Miejsce zbiórki do ewakuacji pokazano w części graficznej Instrukcji.

7 Warunki zaznajamiania użytkowników obiektu z treścią przedmiotowej Instrukcji oraz przepisami przeciwpożarowymi

Wszyscy pracownicy Społecznej Szkoły Podstawowej podlegają obowiązkowi zapoznania z przepisami przeciwpożarowymi, przy czym zapoznanie takie powinno być dokonane przez osobę posiadającą odpowiednie kwalifikacje do wykonywania czynności z zakresu ochrony przeciwpożarowej zgodnie z Ustawą o ochronie przeciwpożarowej z dnia 24 sierpnia 1991 r.

Jednym z proponowanych sposobów zapoznania pracowników z przepisami przeciwpożarowymi jest szkolenie/instruktaż, w trakcie którego każdy pracownik powinien zapoznać się przedstawionymi materiałami szkoleniowymi.

Program takiego szkolenia nie wynika wprost z obowiązujących przepisów i jest jedynie schematem orientacyjnym, tak więc może być modyfikowany przez prowadzącego szkolenie w zależności od potrzeb oraz jego uznania.

Zapoznanie z przepisami przeciwpożarowymi powinno obejmować zaznajomienie pracowników z regulacjami wewnętrznymi z zakresu ochrony przeciwpożarowej obowiązującymi na terenie przedmiotowego budynku.

Programy w/w szkolenia może być realizowany przy okazji doskonalenia zawodowego np. z BHP, ważne aby osoba prowadząca posiadała stosowne kwalifikacje, o których mowa powyżej. Fakt zapoznania pracowników z przepisami przeciwpożarowymi należy odnotować w sporządzonej podczas szkolenia zbiorczej liście obecności lub imiennym zaświadczeniu wydanym przez prowadzącego szkolenie/instruktaż.

Sposoby zaznajamiania użytkowników obiektu z treścią niniejszej Instrukcji.

- pracownicy szkoły – w trakcie organizowanych wewnętrznych posiedzeń oraz szkoleń poprzez odczytanie treści Instrukcji Bezpieczeństwa Pożarowego lub przekazanie Instrukcji w formie elektronicznej/papierowej do samokształcenia;
- podmioty zewnętrzne prowadzące zajęcia na terenie szkoły – poprzez przekazanie wersji elektronicznej Instrukcji do samokształcenia.
- uczniowie – na godzinach wychowawczych lub innych zajęciach lekcyjnych np. edukacja dla bezpieczeństwa poprzez przekazanie treści Instrukcji.

Ustala się, że stali użytkownicy obiektu oraz osoby wykonujące jakiegokolwiek prace/zajęcia zlecone na terenie szkoły będą co najmniej raz na dwa lata zapoznawani z treścią Instrukcji Bezpieczeństwa Pożarowego.

8 Zadania i obowiązki w zakresie ochrony przeciwpożarowej dla osób będących ich stałymi użytkownikami

8.1 Obowiązki właściciela, osoby faktycznie zarządzającej obiektem

Zgodnie z postanowieniem Ustawy o ochronie przeciwpożarowej właściciel budynku, obiektu budowlanego lub terenu zapewniając ich ochronę przeciwpożarową jest obowiązany:

- przestrzegać przeciwpożarowych wymagań budowlanych, instalacyjnych i technologicznych;
- wyposażyć budynek, obiekt lub teren w sprzęt pożarniczy i ratowniczy oraz środki gaśnicze zgodnie z zasadami określonymi w odrębnych przepisach;
- zapewnić konserwację i naprawy sprzętu oraz urządzeń przeciwpożarowych zgodnie z zasadami i wymaganiami gwarantującymi sprawne i niezawodne ich funkcjonowanie;
- zapewnić osobom przebywającym w budynku, obiekcie lub na terenie bezpieczeństwo i możliwość ewakuacji;
- przygotować budynek, obiekt lub teren do prowadzenia akcji ratowniczej;
- zaznajomić pracowników z przepisami przeciwpożarowymi;
- ustalić sposoby postępowania na wypadek powstania pożaru, klęski żywiołowej lub innego miejscowego zagrożenia.

Uwaga:

Zgodnie z art. 4.1a ww. Ustawy: „Odpowiedzialność za realizację obowiązków z zakresu ochrony przeciwpożarowej, o których mowa w ust. 1, stosownie do obowiązków i zadań powierzonych w odniesieniu do budynku, obiektu budowlanego lub terenu, przejmuje w całości lub w części ich zarządca lub użytkownik, na podstawie zawartej umowy cywilnoprawnej ustanawiającej zarząd lub użytkowanie. W przypadku gdy umowa taka nie została zawarta, odpowiedzialność za realizację obowiązków z zakresu ochrony przeciwpożarowej spoczywa na faktycznie władającym budynkiem, obiektem budowlanym lub terenem.”

8.2 Obowiązki wszystkich pracowników

Wszyscy pracownicy budynku są zobowiązani:

- dbać o właściwy stan bezpieczeństwa pożarowego swojego stanowiska pracy;
- znać Instrukcję Bezpieczeństwa Pożarowego;

- znać sposoby alarmowania podmiotów ratowniczych (straż pożarna);
- utrzymywać stanowiska pracy w należyłym stanie uniemożliwiającym powstanie pożaru lub wybuchu oraz dokonywać kontroli tych stanowisk przed ich opuszczeniem;
- posiadać umiejętność posługiwania się urządzeniami przeciwpożarowymi oraz sprzętem przeciwpożarowym;
- przestrzegać dokumentacji techniczno – ruchowej urządzeń;
- uczestniczyć w szkoleniach przeciwpożarowych;
- usuwać niezwłocznie nieprawidłowości mogące spowodować pożar oraz zgłaszać o tym właściwemu przełożonemu;
- znać zasady postępowania na wypadek pożaru;
- brać udział w akcjach ratowniczo – gaśniczych w przypadku pożaru lub innego zagrożenia, zgodnie z poleceniami kierownika akcji ratowniczo – gaśniczej.

8.3 Obowiązki pracowników w zakresie prac porządkowych

Personel prowadzący prace porządkowe jest zobowiązany:

- wykonywać prace zgodnie z zasadami bezpieczeństwa pożarowego;
- znać postanowienia Instrukcji i je przestrzegać;
- utrzymywać pomieszczenia w czystości poprzez usuwanie pyłów, śmieci przy każdorazowym sprzątnięciu przydzielonych stanowisk – pomieszczeń obiektu;
- opróżniać kosze przeznaczone na składowanie odpadów, papieru, makulatury, śmieci bezpośrednio po zakończeniu pracy i usuwanie tych odpadów do odpowiednich zasobników poza teren sprzątniętych pomieszczeń;
- zgłaszać swoim przełożonym zauważone usterki oraz nieprawidłowości mogące przyczynić się do powstania pożaru;
- prowadzić wszelkie czynności zmierzające do zwiększenia poprawy stanu bezpieczeństwa przeciwpożarowego w budynku.

8.4 Zadania dla pracowników podczas powstania pożaru

1. Każdy pracownik w przypadku zauważenia pożaru lub innego miejscowego zagrożenia jest zobowiązany do podjęcia działań zgodnie z procedurą:
  - powiadamia przełożonego o zdarzeniu;

- informuje o niebezpieczeństwie współpracowników nie wywołując paniki;
2. Kierownik akcji ratowniczej (KAR):
- rozpoznaje i ocenia sytuację;
  - informuje o przygotowaniu się do ewakuacji;
  - powiadamia podmioty ratownicze;
  - wyznacza osobę spośród swoich pracowników do podjęcia działań zmierzających do likwidacji zagrożenia;
  - ogłasza i prowadzi ewakuację do czasu przybycia straży pożarnej;
  - współpracuje z dowódcą straży pożarnej.
3. Wyznaczeni pracownicy do zwalczania pożaru:
- podporządkowują się poleceniom przełożonego;
  - otwierają wyjścia ewakuacyjne;
  - podejmują akcję gaszenia pożaru gaśnicami, hydrantem wewnętrznym;
  - przygotowują mienie do ewakuacji.

8.5 Czynności zabronione w zakresie ochrony przeciwpożarowej

Z uwagi na odpowiednie bezpieczeństwo pożarowe w przedmiotowym obiekcie oraz strefach przyległych do niego jest zabronione wykonywanie następujących czynności, które mogą spowodować pożar, jego rozprzestrzenienie, utrudnienie prowadzenia działań ratowniczych lub ewakuacji:

1. Używania ognia otwartego, w tym zakaz palenia tytoniu.
2. Użytkowania instalacji, urządzeń i narzędzi niesprawnych technicznie lub w sposób niezgodny z przeznaczeniem albo warunkami określonymi przez producenta bądź niepoddawanych okresowym kontrolom.
3. Rozpalania ognia, wypalania wierzchniej warstwy gleby i traw, w miejscu umożliwiającym zapalenie się materiałów palnych albo sąsiednich obiektów.
4. Składowania poza budynkiem w odległości mniejszej niż 4 m od granicy działki sąsiedniej materiałów palnych, w tym pozostałości roślinnych, gałęzi i chrustu.
5. Użytkowania elektrycznych urządzeń grzewczych ustawionych bezpośrednio na podłożu palnym, z wyjątkiem urządzeń eksploatowanych zgodnie z warunkami określonymi przez producenta.

6. Przechowywania materiałów palnych oraz stosowania elementów wystroju i wnętrz z materiałów palnych w odległości mniejszej niż 0,5 m od:
  - a. urządzeń i instalacji, których powierzchnie zewnętrzne mogą nagrzewać się do temperatury przekraczającej 100°C,
  - b. linii kablowych o napięciu powyżej 1 kV, przewodów uziemiających oraz przewodów odprowadzających instalacji piorunochronnej oraz czynnych rozdzielnic prądu elektrycznego, przewodów elektrycznych siłowych i gniazd wtykowych siłowych o napięciu powyżej 400 kV;
7. Stosowania na osłony punktów świetlnych materiałów palnych, z wyjątkiem materiałów trudno zapalnych i niezapalnych, jeżeli zostaną umieszczone w odległości co najmniej 0,05 m od żarówki.
8. Instalowania opraw oświetleniowych oraz sprzętu instalacji elektrycznych (wyłączniki, przełączniki, gniazda wtyczkowe) bezpośrednio na podłożu palnym, jeżeli ich konstrukcja nie zabezpiecza podłoża przed zapaleniem.
9. Składowania materiałów palnych na drogach komunikacji ogólnej służących do ewakuacji lub umieszczania na tych drogach przedmiotów w sposób zmniejszający ich szerokość lub wysokość.
10. Składowania materiałów palnych w pomieszczeniach technicznych oraz na drogach komunikacji ogólnej w piwnicach, nieużytkowych poddaszach.
11. Przechowywania butli przeznaczonych do gazów palnych w piwnicach.
12. Zamykania drzwi ewakuacyjnych sposobem uniemożliwiającym ich natychmiastowe użycie w przypadku pożaru lub innego zagrożenia powodującego konieczność ewakuacji.
13. Lokalizowania elementów wystroju wnętrz, instalacji i urządzeń w sposób zmniejszający wymiary drogi ewakuacyjnej poniżej wartości wymaganych w przepisach techniczno – budowlanych.
14. Uniemożliwiania lub ograniczania dostępu do:
  - a. gaśnic i urządzeń przeciwpożarowych,
  - b. źródeł wody do celów przeciwpożarowych,
  - c. wyjść ewakuacyjnych albo okien dla ekip ratowniczych,
  - d. wyłączników i tablic rozdzielczych prądu elektrycznego oraz kurków głównych instalacji gazowej,
  - e. krat zewnętrznych i okiennic, które powinny otwierać się od wewnątrz pomieszczenia;
15. Wprowadzić bezwzględny zakaz prowadzenia napraw przy instalacjach i urządzeniach elektroenergetycznych przez osoby nieupoważnione.

9 Załączniki

9.1 Załącznik nr 1

..... dnia, ...r.

OŚWIADCZENIE (wzór)

Oświadczam, że zostałem(am) zapoznany(a) z Instrukcją Bezpieczeństwa Pożarowego obowiązującą na terenie i w budynku Społecznej Szkoły Podstawowej im. S.F. Klonowica w Lublinie.

Obowiązuje się przestrzegać ustaleń zawartych w niniejszej Instrukcji.

Lp.	Imię i Nazwisko	Data	Podpis

Załącznik nr 2

Karta aktualizacji Instrukcji Bezpieczeństwa Pożarowego (opcjonalnie).

Lp.	Data aktualizacji	Zakres aktualizacji	Osoba dokonująca aktualizacji	Uwagi

9.2 Załącznik nr 3

..... dnia, ...r.

ZEZWOLENIE nr .....
na prowadzenie prac niebezpiecznych pod względem pożarowym

- 1. Miejsce pracy.....
- 2. Rodzaj pracy.....
- 3. Czas wykonywania pracy, dnia..... od godz. .... do godz. ....
- 4. Zagrożenia pożarowe (wybuchowe) w miejscu prac.....

5. Sposób zabezpieczania miejsca prac przed możliwością zainicjowania pożaru
.....

6. Środki zabezpieczenia:
- a) przeciwpożarowe: .....
  - b) BHP: .....
  - c) inne: .....

7. Sposób wykonywania prac:
.....

8. Odpowiedzialni za:

a) przygotowanie miejsca pracy, środków zabezpieczających i zabezpieczenie toku prac:

..... wykonano .....

..... nazwisko i imię ..... podpis

b) wyłączenie napięcia:

..... wykonano .....

..... nazwisko i imię ..... podpis

c) dokonanie analizy stężeń par cieczy i gazów oraz pyłów:

..... wykonano .....

..... nazwisko i imię ..... podpis

9. Stosowanie środków zabezpieczających organizację pracy i instruktaż:

..... wykonano.....

..... nazwisko i imię ..... podpis

10. Zezwalam na rozpoczęcie robót: w dniu ..... od godz. ....do godz. ....

..... wnioskujący ..... Przewodniczący komisji

11. Miejsce wykonania prac i jego otoczenie sprawdzono i nie stwierdzono zaniedbań mogących spowodować pożar.

Stwierdzam odebranie robót:
.....
podpis

Skontrolowałem:
.....
podpis

9.3 Załącznik nr 4

..... dnia,.....r.

PROTOKÓŁ nr..... zabezpieczenia przeciwpożarowego prac niebezpiecznych pod względem pożarowym

1. Miejsce pracy.....
(nazwa i określenie miejsca pomieszczenia, stanowiska, urządzenia)
2. Rodzaj pracy.....
3. Sposób wykonywania pracy.....
4. Czas pracy: dzień.....od godz.....do godz.....
5. Wykonawca prac.....
(pełna nazwa wykonawcy, adres, telefon)
6. Rodzaj elementów budowlanych (zapalność) występujących w danym pomieszczeniu lub miejscu przewidywanych prac.....
7. Zagrożenie pożarowe (wybuchowe) w miejscu prowadzenia prac, w tym właściwości pożarowe występujących tam materiałów palnych.....
8. Sposób zabezpieczenia przed możliwością zainicjowania pożaru/wybuchu.....
9. Środki zabezpieczenia:
  - a) gaśnicze (rodzaj, ilość).....
  - b) bhp.....
  - c) inne.....
10. Środki oraz sposób alarmowania współpracowników i straży pożarnej
(także innych służb miejskich) w przypadku powstania pożaru.....
11. Osoba(y) odpowiedzialne za całokształt przygotowania zabezpieczenia
ppoż. toku prac niebezpiecznych pożarowo.....
12. Osoba(y) odpowiedzialna za nadzór nad stanem bezpieczeństwa pożarowego w toku wykonywania prac niebezpiecznych pod względem pożarowym, w tym o powiadomieniu o rozpoczęciu prac służb ochrony obiektu.....
13. Osoba(y) zobowiązane do przeprowadzenia kontroli rejonu prac niebezpiecznych pożarowo niebezpiecznych pod względem pożarowym po ich zakończeniu.....

Podpisy członków komisji
(imię, nazwisko, rodzaj zajmowanego stanowiska)

.....
.....
.....

9.4 Załącznik nr 5

I. ALARMOWANIE

- Kto zauważy pożar obowiązany jest niezwłocznie zawiadomić:
  - a) osoby znajdujące się w strefie zagrożenia,
  - b) **Straż Pożarną 998 lub 112**,
  - c) właściciela obiektu,
  - d) kierownika budynku.
- Po uzyskaniu telefonicznego połączenia ze strażą pożarną należy wyraźnie podać:
  - a) gdzie się pali: dokładny adres, nazwę obiektu instytucji, piętro,
  - b) co się pali: np. pomieszczeniu na pierwszym piętrze, dach budynku,
  - c) czy są zagrożeni ludzie,
  - d) numer telefonu, z którego się dzwoni i swoje nazwisko.

UWAGA! Odłóż słuchawkę dopiero po otrzymaniu odpowiedzi, że straż pożarna przyjęła zgłoszenie.
Odczekać chwilę przy telefonie na ewentualne sprawdzenie.

- Zachować spokój i nie dopuścić do powstania paniki.
- W razie potrzeby (nieszcześnie wypadek lub awaria) alarmować:
Pogotowie Ratunkowe – 999   **lub**   **Policję – 997**

II. AKCJA RATOWNICZO-GAŚNICZA

- Równocześnie z alarmowaniem straży pożarnej należy przystąpić do akcji ratowniczo-gaśniczej przy użyciu podręcznego sprzętu gaśniczego.
- Do czasu przybycia straży pożarnej kierownictwo akcją obejmuje właściciel, kierownik, użytkownik obiektu lub osoba do tego przygotowana.
- Każdy przystępujący do akcji ratowniczo-gaśniczej powinien pamiętać, że należy:
  - a) w pierwszej kolejności przeprowadzić ewakuację ludzi,
  - b) wyłączyć dopływ prądu elektrycznego do pomieszczeń objętych pożarem, nie wolno gasić wodą instalacji i urządzeń elektrycznych pod napięciem, stosować gaśnice śniegowe, proszkowe, halonowe.
  - c) usunąć z zasięgu ognia wszystkie materiały palne, a w szczególności butle z gazami sprężonymi, naczynia z płynami łatwopalnymi, cenne maszyny, urządzenia i ważne dokumenty,
  - d) nie otwierać bez potrzeby drzwi i okien do pomieszczeń, w których powstał pożar, ponieważ dopływ powietrza sprzyja rozprzestrzenianiu się ognia,
  - e) szybkie i prawidłowe użycie podręcznego sprzętu gaśniczego umożliwia ugaszenie pożaru w zarodku.

III. UWAGI KOŃCOWE

- Na podstawie art. 9 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (tekst jednolity Dz. U. z 2017 r. poz. 736 ze zm.) **„Kto zauważy pożar, klęskę żywiołową lub inne miejscowe zagrożenie, obowiązany jest niezwłocznie zawiadomić osoby znajdujące się w strefie zagrożenia oraz centrum powiadamiania ratunkowego lub jednostkę ochrony przeciwpożarowej albo Policję bądź wójta albo sołtysa”.**
- Na podstawie Instrukcji Bezpieczeństwa Pożarowego Obiektu każdy pracownik powinien przystąpić do gaszenia pożaru podręcznym sprzętem gaśniczym.
- Instrukcja niniejsza wchodzi w życie z dniem podpisania i obowiązuje wszystkich pracowników.
- Niniejsza instrukcja odpowiada wymogom stawianym przez Państwową Straż Pożarną.

9.5 Załącznik nr 6

Instalacja oświetlenia ewakuacyjnego		
Zakres prac	Rodzaj testu	Serwis
<p>Serwis i testowanie oświetlenia ewakuacyjnego w obiektach należy wykonać według PN-EN 50172:2005:</p> <ul style="list-style-type: none"> w przypadku automatycznego urządzenia testującego informacje powinny być rejestrowane co miesiąc; w przypadku wszystkich innych systemów testy wraz z zarejestrowaniem ich wyników powinny być wykonywane w następujący sposób: 		
W przypadku systemów centralnego zasilania należy wizualnie kontrolować wskaźnik właściwej pracy.	Test codzienny	Osoba wyznaczona przez zarządcę obiektu
Włączyć w trybie pracy awaryjnej każdą oprawę i każdy wewnętrznie oświetlany znak ewakuacyjny, poprzez symulację awarii zasilania oświetlenia podstawowego, na okres wystarczający do sprawdzenia, czy każda oprawa świeci. W tym czasie należy sprawdzić prawidłowe funkcjonowanie wszystkich opraw oświetlenia awaryjnego i podświetlanych znaków.	Test comiesięczny	Osoba wyznaczona przez zarządcę obiektu
Wykonać ten sam test co comiesięcznie, a także test pełno okresowy, połączony z pomiarem czasu pracy awaryjnej i zarejestrowaniem jego wyników.	Test roczny	Osoba posiadająca stosowne uprawnienia
Przeciwpowozarowy wyłącznik prądu		
<p>Poddanie konserwacji zgodnie z obowiązującymi Polskimi Normami oraz DTR i instrukcją określoną przez producenta.</p> <p>W szczególności należy sprawdzić:</p> <ul style="list-style-type: none"> prawidłowość zadziałania wyłącznika, tj. wyłączenie prądu w obiekcie, z wyjątkiem obwodów zasilających instalacje i urządzenia, których funkcjonowanie jest niezbędne podczas pożaru, rezystancja izolacji obwodu wyłącznika. 	Co najmniej raz w roku	Wyspecjalizowana firma/osoba
Gaśnice		
<p>Sprawdzenie czy gaśnica:</p> <ul style="list-style-type: none"> znajduje się w miejscu do tego przeznaczonym; jest niezastawiona i ma czytelną instrukcję obsługi; nie jest w sposób widoczny uszkodzona; ma plomby i wskaźniki nieuszkodzone; ma ciśnieniomierze w zakresie działania (pole zielone); 	Kontrola bieżąca	Osoba wyznaczona przez zarządcę budynku
<p>Poddanie konserwacji zgodnie z obowiązującymi Polskimi Normami oraz DTR i instrukcją określoną przez producenta.</p> <p>(Naprawa, której celem jest przywrócenie funkcji użytkowej jednostce podręcznego sprzętu gaśniczego. W ramach naprawy przeprowadza się: demontaż i montaż sprzętu, wymianę środka gaśniczego, czyszczenie, malowanie i badanie wytrzymałościowe zbiornika oraz znakowanie sprzętu).</p>	Co najmniej raz w roku lub tak jak zaleca producent. Po każdorazowym użyciu gaśnicy	Zalecane: wyspecjalizowana firma

Hydranty wewnętrzne		
<p>Regularną kontrolę wszystkich hydrantów wewnętrznych należy przeprowadzić w celu upewnienia się, że każdy hydrant:</p> <ul style="list-style-type: none"> -jest zlokalizowany w zaprojektowanym miejscu; - nie jest zastawiony, jest widoczny ma czytelne oznakowanie i instrukcję; - nie ma widocznych uszkodzeń, oznak korozji oraz wycieków. 	Przeгляд kwartalny	Osoba wyznaczona przez zarządcę obiektu
<p>Wąż hydrantu powinien być całkowicie rozwinięty, hydrant poddany ciśnieniu i sprawdzony według następujących punktów, czy:</p> <ul style="list-style-type: none"> -urządzenie nie jest zastawione, nie uszkodzone, a elementy nie są skorodowane lub przeciekające; -instrukcje obsługi są czyste i czytelne; -miejsce umieszczenia jest wyraźnie oznakowane; -mocowania do ściany są odpowiednie do ich przeznaczenia i pewnie zamocowane; -wypływ wody jest równomierny i dostateczny (wskazane jest użycie miernika przepływu i miernika ciśnienia); -wąż na całej długości nie wykazuje oznak uszkodzeń, zniekształceń, zużycia ani pęknięć; jeżeli wąż wykazuje jakies uszkodzenia powinien być wymieniony na nowy lub poddany próbie ciśnieniowej na maksymalne ciśnienie robocze; -zaciski lub taśmowanie węża są prawidłowego typu i właściwie zaciśnięte; -zwijadło wężowe obraca się lekko w obu kierunkach; -w przypadku wychylnego zwijadła wężowego zwijadło wężowe obraca się łatwo i czy wychyla się o 180°; -w przypadku ręcznych zwijadeł zawór odcinający jest właściwego typu i czy działa łatwo i prawidłowo; -stan przewodów rurowych zasilających w wodę jest właściwy, szczególną uwagę należy zwrócić na odcinki elastyczne; -jeżeli hydrant wyposażony jest w szafkę, czy nie nosi ona oznak uszkodzenia i czy drzwiczki szafki łatwo się otwierają; -prądownica jest właściwego typu i czy łatwo się nią postugiwać; -praca prądownic węża jest prawidłowa, upewnić się, że są one właściwie i pewnie zamocowane; -pozostawić hydrant wewnętrzny w stanie gotowym do natychmiastowego użycia. Jeżeli konieczne są poważniejsze naprawy, hydrant powinien być oznakowany „USZKODZONY” i kompetentna osoba powinna powiadomić o tym fakcie użytkownika/właściciela. 	Przeгляд roczny	Wyspecjalizowana firma
Wąż hydrantowy – próba ciśnieniowa		
<p>Wszystkie węże hydrantowe powinny być poddawane próbie ciśnieniowej na maksymalne ciśnienie robocze instalacji, zgodnie z PN-EN 671-1 lub PN-EN 671-2</p>	Co 5 lat	Wyspecjalizowana firma

System detekcji gazu		
<ul style="list-style-type: none"> - <i>oczyścić pokrywę z kurzu;</i> - <i>skontrolować szczelność pokrywy przezroczystej i przepustów dławicowych;</i> - <i>sprawdzić czy zawór dławicowy jest otwarty;</i> - <i>wykonać test systemu zgodnie z instrukcją obsługi.</i> 	<p><i>Co najmniej raz w roku lub tak jak zaleca producent.</i></p>	<p><i>wyspecjalizowana firma</i></p>
Grawitacyjny system oddymiania		
<p><i>Wszystkie urządzenia i podłączenia kablowe należy sprawdzić pod kątem zabrudzenia i uszkodzeń wewnętrznych.</i></p> <p><i>Kontrola przycisków oddymiania:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> -<i>sprawdzenie poprawności działania, sprawdzenie stanu szybek, podłączeń, obudowy;</i> - <i>sprawdzenie czy po naciśnięciu przycisku otwierają się klapy;</i> - <i>sprawdzenie zamykania klap przez przycisk jeżeli taka funkcja występuje;</i> <p><i>Kontrola czujki dymowej:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>sprawdzenie czujki dymowej przy pomocy testera;</i> -<i>sprawdzenie poprawności zadziałania czujki dymowej;</i> <p><i>Kontrola centrali oddymiania:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>sprawdzenie wszystkich funkcji użytkowych centrali;</i> -<i>wciśnięcie w centrali przycisku reset i ponowne uruchomienie;</i> <p><i>Kontrola zasilania:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>sprawdzenie zasilania przez odłączenie bezpiecznika w centrali;</i> -<i>sprawdzenie zasilania awaryjnego (baterie);</i> -<i>sprawdzenie stanu naładowania baterii przy pomocy testera.</i> 	<p><i>Zgodnie z DTR nie rzadziej niż raz w roku.</i></p>	<p><i>Wyspecjalizowana firma</i></p>

9.6 Załącznik nr 7

Materiały drewniane i drewnopochodne	
Parametry pożarowe	Środki gaśnicze
<ul style="list-style-type: none"> - rozkład termiczny następuje w temp. ok. 200-240°C; - podczas spalania główna ilość wydzielanego dymu w temp. ok. 200-400°C; - podczas spalania tworzy się zjawisko żarzenia. 	woda, proszki gaśnicze ABC, piana gaśnicza.
Materiały wykonane z pianki poliuretanowej	
Parametry pożarowe	Środki gaśnicze
<ul style="list-style-type: none"> - posiada w swej strukturze tlen, co pozwala na spalanie bez dootywu powietrza; - podczas spalania wydzielają się duże ilości dymu i toksycznych gazów; - temp. zapalenia w zależności od składu wynosi ok. 125-135°C; - materiał szybko rozprzestrzenia ogień. 	woda, proszki gaśnicze ABC, CO ₂ , piana gaśnicza.
Materiały z polietylenu, polipropylenu	
Parametry pożarowe	Środki gaśnicze
<ul style="list-style-type: none"> - rozkład termiczny następuje w temp. powyżej 160°C; - temperatura zapalenia ok. 360°C. 	woda, proszki gaśnicze ABC, piana gaśnicza.
Papier, wyroby celulozowe	
Parametry pożarowe	Środki gaśnicze
<ul style="list-style-type: none"> - materiał palny, podczas spalania towarzyszy zjawisko żarzenia się; - temp. zapalenia celulozy od 200°C. 	woda, proszki gaśnicze ABC, piana gaśnicza.
Gaz ziemny	
Parametry pożarowe	Środki gaśnicze
<ul style="list-style-type: none"> - z powietrzem może tworzyć mieszaniny wybuchowe; - lżejszy od powietrza; - granice wybuchowości [%obj.] 4,4 do 17; 	Gaśnice ABC, Mgła wodna

Palne odczynniki chemiczne znajdujące się w zapleczu sali chemicznej			
Nazwa odczynnika	Parametr pożarowy	Ilość produktu	Środki gaśnicze
CHLOREK AMONU	Ts>400°C	100ml	Proszki gaśnicze A, B, C
CYNK	Tz=460°C	40g	Proszki gaśnicze A, B, C Nie używać wody
FOSFOR	Ts=30do50°C	20g	Proszki gaśnicze A, B, C Nie używać wody
GLIN	Brak danych	40g	Proszki gaśnicze A, B, C
MAGNEZ	Ts>450°C	550g	Proszki gaśnicze A, B, C Nie używać wody
MANGAN	Wysoce łatwopalny	20g	Proszki gaśnicze A, B, C
MIEDŹ	Wysoce łatwopalne	50g	Proszki gaśnicze A, B, C
SÓD	Ts>115°C	50g	Proszki gaśnicze A, B, C Nie używać wody
SIARKA KRUSZONA	Ts=188°C	200g	Proszki gaśnicze A, B, C
ŻELAZO-OPIŁKI	Ts>100°C	20g	Proszki gaśnicze A, B, C Nie używać wody
BENZyna APTECZNA	Tz=-25°C	100ml	Proszki gaśnicze A, B, C Piana gaśnicza
ETANOL	Tz=12°C	200ml	Proszki gaśnicze A, B, C Piana gaśnicza typu AR
KWAS MLEKOWY	Brak danych	100g	Proszki gaśnicze A, B, C
KWAS OCTOWY	Tz=40°C	150g	Proszki gaśnicze A, B, C
KWAS OLEINOWY	Tz>180°C	90g	Proszki gaśnicze A, B, C
KWAS MRÓWKOWY	Tz=689°C	100g	Proszki gaśnicze A, B, C
KWAS STEARYNOWY	Tz=196°C	100g	Proszki gaśnicze A, B, C
KWAS BENZOESOWY	Tz=121°C	25g	Proszki gaśnicze A, B, C
OCTAN ETYLU	Tz=-4,4°C	80g	Proszki gaśnicze A, B, C
METANOL	Tz=11°C	400ml	Proszki gaśnicze A, B, C Piana gaśnicza typu AR
ROPA NAFTOWA	Tz<10°C	500ml	Proszki gaśnicze A, B, C Piana gaśnicza
DICHRMIAN AMONU	Ts=218°C	100g	Proszki gaśnicze A, B, C
WĘGLIK WAPNIA	Reaguje z wodą wydzielając palny acetylen	150g	Proszki gaśnicze A, B, C

Ts – temperatura samozapłonu, Tz – temperatura zapłonu

9.7 Załącznik nr 8

Wykaz osób funkcyjnych podczas powstania zagrożenia/ewakuacji w Społecznej Szkole Podstawowej im. S. F. Klonowica w Lublinie

Wykaz osób odpowiedzialnych za wyłączenie energii elektrycznej, gazowej

- Osoba odpowiedzialna za wyłączenie energii elektrycznej – (konserwator szkoły, w przypadku jego nieobecności pracownik obsługi - sprzątaczką);
- Osoba odpowiedzialna za odłączenie dopływu gazu w przypadku pożaru przez zakręcenie kurka głównego instalacji gazowej – (konserwator szkoły, w przypadku jego nieobecności pracownik obsługi - sprzątaczką);

Wykaz nauczycieli kierujących akcją ratowniczą/ ewakuacją (KAR)

- *Magdalena Maciążek* - nauczyciel wychowania fizycznego, koordynator do spraw bezpieczeństwa ewakuacji i higieny pracy uczniów w szkole;
- w razie nieobecności koordynatora:
  - *Sylwia Obszańska-Cur* - nauczyciel wychowania fizycznego;
  - *Dariusz Korzeniewski* - nauczyciel wychowania fizycznego;.
  - *Zofia Charis* – nauczyciel j. angielskiego;
  - *Julita Patyra* – nauczyciel wychowania wczesnoszkolnego;

Wykaz osób przeszkolonych w zakresie udzielania *pierwszej pomocy przedmedycznej*

Każdy nauczyciel szkoły przeszedł szkolenie z zakresu udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej i raz w roku je odnawia. Natomiast w sytuacjach ekstremalnych osobami upoważnionymi do udzielania pierwszej pomocy są:

- *Magdalena Maciążek* (nauczyciel wychowania fizycznego);
- *Sylwia Obszańska-Cur* (nauczyciel wychowania fizycznego);
- *Dariusz Korzeniewski* (nauczyciel wychowania fizycznego);
- *Magdalena Boguta* (nauczyciel biologii i edukacji dla bezpieczeństwa);
- *Julita Wójcik* (nauczyciel nauczania wczesnoszkolnego);
- *Katarzyna Kosior* (nauczyciel języka niemieckiego);
- *Agnieszka Siwek* (nauczyciel *świētlicy*);
- *Marzena Wiejak* (pedagog).

Zakres – organizacja zabezpieczenia waznego mienia, dokumentów szkoły, pieczęci, na wypadek ewakuacji.

Instrukcja Bezpieczeństwa Pożarowego określa warunki ewakuacji osób.

Celem ewakuacji mienia jest zabezpieczenie cennych przedmiotów oraz waznych dokumentów przed zniszczeniem lub uszkodzeniem w przypadku pożaru.

Zakres ewakuacji mienia w zależności od charakteru zdarzenia będzie ustalany przez kierownictwo placówki oświatowej.

Ogólny scenariusz ewakuacji mienia ustalony przez zarządcę obiektu przedstawia się następująco:

1. Bieżące arkusze ocen, urzędowe (okrągłe, herbowe) pieczętki szkoły
Osoby odpowiedzialne: Sekretarz Szkoły, Referent ds. sekretariatu.
2. Zewnętrzna pamięć dyskowa z ostatnią kopią danych.
Osoba odpowiedzialna: Administrator szkoły.

10 Wykaz przepisów prawnych i dokumentacji

1. Ustawa z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej;
2. Ustawa z dnia 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej;
3. Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane;
4. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów;
5. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie;
6. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 24 lipca 2009 r. w sprawie przeciwpożarowego zaopatrzenia w wodę oraz dróg pożarowych;
7. PN-N-01256-4 Znaki bezpieczeństwa. Techniczne środki przeciwpożarowe;
8. PN-EN-ISO 7010 Symbole graficzne - Barwy bezpieczeństwa i znaki bezpieczeństwa -- Zarejestrowane znaki bezpieczeństwa.
9. Materiały własne oraz dokumentacja wewnętrzna obiektu udostępniona na potrzeby opracowania niniejszej Instrukcji.
10. Ekspertyza techniczna w zakresie zabezpieczenia przeciwpożarowego budynku Społecznej Szkoły Podstawowej i Społecznego Gimnazjum usytuowanego przy al. Warszawskiej 94 w Lublinie, opracowana przez rzeczoznawcę ds. zabezpieczeń przeciwpożarowych mgr inż. Krzysztofa Jakubca oraz rzeczoznawcę budowlanego w specjalności konstrukcyjno – budowlanej mgr inż. Włodzimierza Jacka Bubeła.
11. Procedura ewakuacji w Społecznej Szkole Podstawowej i Społecznym Gimnazjum im. S. F. Klonowica w Lublinie, al. Warszawska 94.